

לְמוּד יוֹמִי

משניות זהר

בעידודו של
מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב,
עיר שומרי הלשון, עיר השמחה

פרשת
פסח תשפ"ו

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'
או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ״ק אדמו״ר עט״ר
מוהרא״ש
ר׳ אליעזר שלמה בן
ר׳ מנחם זאב זי״ע

לזכות מורנו ורבנו הרה״צ
ר׳ יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט״א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ״ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :
הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה
וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם,
גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

בֵּיצָה פֶּרֶק א

א. בֵּיצָה שֶׁנּוֹלְדָה בְּיוֹם־טוֹב - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: תֵּאָכֵל. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: לֹא תֵאָכֵל. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: שְׁאוֹר בְּכַזַּיִת וְחָמֵץ בְּכַכּוּתֶבֶת. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: זֶה וָזֶה בְּכַזַּיִת: ב. הַשּׁוֹחֵט חַיָּה וָעוֹף בְּיוֹם־טוֹב, בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: יַחְפֹּר בַּדֶּקֶר וְיכַסֶּה, וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: לֹא יִשְׁחֹט, אֶלָּא אִם־כֵּן הָיָה לוֹ עָפָר מוּכָן מִבְּעוֹד־יוֹם. וּמוֹדִים שֶׁאִם שָׁחַט - שֶׁיַּחְפֹּר בַּדֶּקֶר וְיכַסֶּה. שֶׁאֲפָר כִּירָה מוּכָן הוּא: ג. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אֵין מוֹלִיכִין אֶת הַסֶּלָּם מִשּׁוֹבָךְ לְשׁוֹבָךְ, אֲבָל מַטֶּהוּ מֵחַלּוֹן לְחַלּוֹן. וּבֵית־הִלֵּל מַתִּירִין. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: לֹא יִטֹּל - אֶלָּא אִם־כֵּן נִעְנַע מִבְּעוֹד יוֹם. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: עוֹמֵד וְאוֹמֵר זֶה וָזֶה אֲנִי נוֹטֵל: ד. זְמַן שְׁחוֹרִים וּמָצָא לְבָנִים, לְבָנִים וּמָצָא שְׁחוֹרִים, שְׁנַיִם וּמָצָא שְׁלשָׁה - אֲסוּרִים. שְׁלשָׁה וּמָצָא שְׁנַיִם - מֻתָּרִים. בְּתוֹךְ הַקֵּן וּמָצָא לִפְנֵי הַקֵּן - אֲסוּרִים. וְאִם אֵין שָׁם אֶלָּא הֵם - הֲרֵי אֵלּוּ מֻתָּרִים: ה. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אֵין מְסַלְּקִין אֶת הַתְּרִיסִין בְּיוֹם־טוֹב. וּבֵית־הִלֵּל מַתִּירִין אַף לְהַחֲזִיר. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אֵין נוֹטְלִין אֶת הָעֵלִי לְקַצֵּב עָלָיו בָּשָׂר. וּבֵית־הִלֵּל מַתִּירִין. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אֵין נוֹתְנִין אֶת הָעוֹר לִפְנֵי הַדָּרְסָן וְלֹא יַגְבִּיהֶנּוּ - אֶלָּא אִם־כֵּן יֵשׁ עִמּוֹ כַּזַּיִת בָּשָׂר. וּבֵית־הִלֵּל מַתִּירִין. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אֵין מוֹצִיאִין לֹא אֶת הַקָּטָן וְלֹא אֶת הַלּוּלָב וְלֹא אֶת סֵפֶר תּוֹרָה לִרְשׁוּת־הָרַבִּים. וּבֵית־הִלֵּל מַתִּירִין: ו. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אֵין מוֹלִיכִין חַלָּה וּמַתָּנוֹת לַכֹּהֵן בְּיוֹם־טוֹב - בֵּין שֶׁהוּרְמוּ מֵאֶמֶשׁ, בֵּין שֶׁהוּרְמוּ מֵהַיּוֹם. וּבֵית־הִלֵּל מַתִּירִין. אָמְרוּ לָהֶם בֵּית־שַׁמַּאי: גְּזֵרָה שָׁוָה: חַלָּה וּמַתָּנוֹת מַתָּנָה לַכֹּהֵן, וּתְרוּמָה מַתָּנָה לַכֹּהֵן, כְּשֵׁם שֶׁאֵין מוֹלִיכִין אֶת הַתְּרוּמָה - כָּךְ אֵין מוֹלִיכִין אֶת הַמַּתָּנוֹת. אָמְרוּ לָהֶם בֵּית־הִלֵּל: לֹא, אִם אֲמַרְתֶּם בַּתְּרוּמָה שֶׁאֵינוֹ זַכַּאי בַּהֲרָמָתָהּ - תֹּאמְרוּ בַּמַּתָּנוֹת שֶׁזַּכַּאי בַּהֲרָמָתָן?; ז. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים תַּבְלִין נִדּוֹכִין בְּמָדוֹךְ שֶׁל עֵץ, וְהַמֶּלַח בַּפַּךְ, וּבְעֵץ הַפָּרוּר, וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים תַּבְלִין נִדּוֹכִין כְּדַרְכָּן בְּמָדוֹךְ שֶׁל אֶבֶן, וְהַמֶּלַח בְּמָדוֹךְ שֶׁל עֵץ: ח. הַבּוֹרֵר קִטְנִית בְּיוֹם־טוֹב, בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: בּוֹרֵר אֹכֶל וְאוֹכֵל. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: בּוֹרֵר כְּדַרְכּוֹ בְּחֵיקוֹ בְּקָנוֹן וּבְתַמְחוּי, אֲבָל לֹא בְּטַבְלָא וְלֹא בְּנָפָה וְלֹא בִּכְבָרָה. רַבָּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אַף מֵדִיחַ וְשׁוֹלֶה: ט. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אֵין מְשַׁלְּחִין בְּיוֹם־טוֹב אֶלָּא מָנוֹת. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: מְשַׁלְּחִין בְּהֵמָה חַיָּה וָעוֹף, בֵּין חַיִּין בֵּין שְׁחוּטִין. מְשַׁלְּחִין יֵינוֹת שְׁמָנִים וּסְלָתוֹת וְקִטְנִיּוֹת, אֲבָל לֹא תְבוּאָה, וְרַבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר בִּתְבוּאָה: י. מְשַׁלְּחִין כֵּלִים, בֵּין תְּפוּרִין בֵּין שֶׁאֵינָן תְּפוּרִין,

וְאַף־עַל־פִּי שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן כִּלְאַיִם, וְהֵן לְצֹרֶךְ הַמּוֹעֵד, אֲבָל לֹא סַנְדָּל הַמְסָמָר וְלֹא מִנְעָל שֶׁאֵינוֹ תָּפוּר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אַף לֹא מִנְעָל לָבָן, מִפְּנֵי שֶׁצָּרִיךְ אֻמָּן. זֶה הַכְּלָל – כָּל שֶׁנֶּאוֹתִין בּוֹ בְּיוֹם־טוֹב, מְשַׁלְּחִין אוֹתוֹ:

בֵּיצָה פֶּרֶק ב

א. יוֹם־טוֹב שֶׁחָל לִהְיוֹת עֶרֶב־שַׁבָּת, לֹא יְבַשֵּׁל אָדָם בַּתְּחִלָּה מִיּוֹם־טוֹב לַשַּׁבָּת, אֲבָל מְבַשֵּׁל הוּא לְיוֹם־טוֹב, וְאִם הוֹתִיר – הוֹתִיר לַשַּׁבָּת, וְעוֹשֶׂה תַּבְשִׁיל מֵעֶרֶב יוֹם־טוֹב וְסוֹמֵךְ עָלָיו לַשַּׁבָּת. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: שְׁנֵי תַּבְשִׁילִין. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: תַּבְשִׁיל אֶחָד. וְשָׁוִין בְּדָג וּבֵיצָה שֶׁעָלָיו שֶׁהֵן שְׁנֵי תַּבְשִׁילִין. אֲכָלוֹ אוֹ שֶׁאָבַד – לֹא יְבַשֵּׁל עָלָיו בַּתְּחִלָּה. וְאִם שִׁיֵּר מִמֶּנּוּ כָּל שֶׁהוּא – סוֹמֵךְ עָלָיו לַשַּׁבָּת: ב. חָל לִהְיוֹת אַחַר הַשַּׁבָּת – בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: מַטְבִּילִין אֶת הַכֹּל מִלִּפְנֵי הַשַּׁבָּת, וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: כֵּלִים מִלִּפְנֵי הַשַּׁבָּת, וְאָדָם בַּשַּׁבָּת: ג. וְשָׁוִין שֶׁמַּשִּׁיקִין אֶת הַמַּיִם בִּכְלִי אֶבֶן לְטַהֲרָן, אֲבָל לֹא מַטְבִּילִין. וּמַטְבִּילִין מִגַּב לְגַב וּמֵחֲבוּרָה לַחֲבוּרָה: ד. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: מְבִיאִין שְׁלָמִים וְאֵין סוֹמְכִין עֲלֵיהֶן, אֲבָל לֹא עוֹלוֹת. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: מְבִיאִין שְׁלָמִים וְעוֹלוֹת וְסוֹמְכִין עֲלֵיהֶם: ה. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: לֹא יָחֵם אָדָם חַמִּין לְרַגְלָיו, אֶלָּא אִם־כֵּן רְאוּיִין לִשְׁתִיָּה. וּבֵית־הִלֵּל מַתִּירִין. עוֹשֶׂה אָדָם מְדוּרָה וּמִתְחַמֵּם כְּנֶגְדָּהּ: ו. שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים רַבָּן גַּמְלִיאֵל מַחְמִיר כְּדִבְרֵי בֵית־שַׁמַּאי, אֵין טוֹמְנִין אֶת הַחַמִּין מִיּוֹם־טוֹב לַשַּׁבָּת, וְאֵין זוֹקְפִין אֶת הַמְּנוֹרָה בְּיוֹם־טוֹב, וְאֵין אוֹפִין פִּתִּין גְּרִיצִין אֶלָּא רְקִיקִין. אָמַר רַבָּן גַּמְלִיאֵל: מִימֵיהֶן שֶׁל בֵּית אַבָּא לֹא הָיוּ אוֹפִין פִּתִּין גְּרִיצִין, אֶלָּא רְקִיקִין. אָמְרוּ לוֹ: מַה נַּעֲשֶׂה לְבֵית אָבִיךָ, שֶׁהָיוּ מַחְמִירִין עַל עַצְמָן, וּמְקִלִּין לְכָל יִשְׂרָאֵל, לִהְיוֹת אוֹפִין פִּתִּין גְּרִיצִין וָחֹרִי: ז. אַף הוּא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים לְהָקֵל, מְכַבְּדִין בֵּין הַמִּטּוֹת, וּמַנִּיחִין אֶת הַמַּגְמָר בְּיוֹם־טוֹב, וְעוֹשִׂין גְּדִי מְקֻלָּס בְּלֵילֵי פְּסָחִים. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין: ח. שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה מַתִּיר, וַחֲכָמִים אוֹסְרִין: פָּרָתוֹ יוֹצְאָה בִּרְצוּעָה שֶׁבֵּין קַרְנֶיהָ, וּמְקָרְדִין אֶת הַבְּהֵמָה בְּיוֹם־טוֹב, וְשׁוֹחֲקִין אֶת הַפִּלְפְּלִין בָּרֵחַיִם שֶׁלָּהֶם. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֵין מְקָרְדִין אֶת הַבְּהֵמָה בְּיוֹם־טוֹב, מִפְּנֵי שֶׁעוֹשֶׂה חַבּוּרָה – אֲבָל מְקַרְצְפִין. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵין מְקָרְדִין – אַף לֹא מְקַרְצְפִין: ט. הָרֵחַיִם שֶׁל פִּלְפְּלִין, טְמֵאָה מִשּׁוּם שְׁלֹשָׁה כֵּלִים, מִשּׁוּם כְּלִי קִבּוּל וּמִשּׁוּם כְּלִי מַתָּכוֹת וּמִשּׁוּם כְּלִי כְּבָרָה: י. עֶגְלָה שֶׁל קָטָן טְמֵאָה מִדְּרָס וְנִטֶּלֶת בַּשַּׁבָּת, וְאֵינָהּ נִגְרֶרֶת אֶלָּא עַל־גַּבֵּי כֵלִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כָּל הַכֵּלִים אֵין נִגְרָרִין חוּץ מִן הָעֶגְלָה, מִפְּנֵי שֶׁהִיא כּוֹבֶשֶׁת:

בֵּיצָה פֶּרֶק ג

א. אֵין צָדִין דָּגִים מִן הַבִּיבָרִין בְּיוֹם־טוֹב, וְאֵין נוֹתְנִין לִפְנֵיהֶם מְזוֹנוֹת. אֲבָל צָדִין חַיָּה וָעוֹף מִן הַבִּיבָרִין, וְנוֹתְנִין לִפְנֵיהֶם מְזוֹנוֹת. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: לֹא כָּל הַבִּיבָרִין שָׁוִין. זֶה הַכְּלָל: כָּל הַמֻּחְסָר צִידָה – אָסוּר, וְשֶׁאֵינוֹ מֻחְסָר צִידָה – מֻתָּר: ב. מְצוּדוֹת חַיָּה וָעוֹף וְדָגִים שֶׁעֲשָׂאָן מֵעֶרֶב יוֹם־טוֹב, לֹא יִטֹּל מֵהֶן בְּיוֹם־טוֹב, אֶלָּא אִם־כֵּן יוֹדֵעַ שֶׁנִּצּוֹדוּ מֵעֶרֶב יוֹם־טוֹב. וּמַעֲשֶׂה בְּנָכְרִי אֶחָד, שֶׁהֵבִיא דָּגִים לְרַבָּן גַּמְלִיאֵל, וְאָמַר: 'מֻתָּרִין הֵן, אֶלָּא שֶׁאֵין רְצוֹנִי לְקַבֵּל הֵימֶנּוּ': ג. בְּהֵמָה מְסֻכֶּנֶת לֹא יִשְׁחֹט, אֶלָּא אִם־כֵּן יֵשׁ שָׁהוּת בַּיּוֹם לֶאֱכֹל מִמֶּנָּה כַּזַּיִת צָלִי. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אֲפִלּוּ כַּזַּיִת חַי מִבֵּית טְבִיחָתָהּ. שְׁחָטָהּ בַּשָּׁדֶה – לֹא יְבִיאֶנָּה בַּמּוֹט וּבַמּוֹטָה. אֲבָל מֵבִיא בְּיָדוֹ אֲבָרִים אֲבָרִים: ד. בְּכוֹר שֶׁנָּפַל לַבּוֹר, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: יֵרֵד מֻמְחֶה וְיִרְאֶה, אִם יֵשׁ בּוֹ מוּם – יַעֲלֶה וְיִשְׁחֹט. וְאִם לָאו – לֹא יִשְׁחֹט. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: כָּל שֶׁאֵין מוּמוֹ נִכָּר מִבְּעוֹד יוֹם, אֵין זֶה מִן הַמּוּכָן: ה. בְּהֵמָה שֶׁמֵּתָה – לֹא יְזִיזֶנָּה מִמְּקוֹמָהּ. וּמַעֲשֶׂה וְשָׁאֲלוּ אֶת רַבִּי טַרְפוֹן עָלֶיהָ וְעַל הַחַלָּה שֶׁנִּטְמְאָה. וְנִכְנַס לְבֵית הַמִּדְרָשׁ וְשָׁאַל, וְאָמְרוּ לוֹ: לֹא יְזִיזֵם מִמְּקוֹמָם: ו. אֵין נִמְנִין עַל הַבְּהֵמָה לְכַתְּחִלָּה בְּיוֹם־טוֹב, אֲבָל נִמְנִין עָלֶיהָ מֵעֶרֶב יוֹם־טוֹב וְשׁוֹחֲטִין וּמְחַלְּקִין בֵּינֵיהֶן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שׁוֹקֵל אָדָם בָּשָׂר כְּנֶגֶד הַכְּלִי אוֹ כְּנֶגֶד הַקּוֹפִיץ. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵין מַשְׁגִּיחִין בְּכַף מֹאזְנַיִם כָּל עִקָּר: ז. אֵין מַשְׁחִיזִין אֶת הַסַּכִּין בְּיוֹם־טוֹב, אֲבָל מַשְׁיֵאָה עַל־גַּבֵּי חֲבֶרְתָּהּ. לֹא יֹאמַר אָדָם לַטַּבָּח: 'שְׁקוֹל לִי בִּדִינָר בָּשָׂר' – אֲבָל שׁוֹחֵט וּמְחַלְּקִים בֵּינֵיהֶן: ח. אוֹמֵר אָדָם לַחֲבֵרוֹ: 'מַלֵּא לִי כְּלִי זֶה', אֲבָל לֹא בַּמִּדָּה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם הָיָה כְּלִי שֶׁל מִדָּה – לֹא יְמַלְּאֶנּוּ. מַעֲשֶׂה בְּאַבָּא שָׁאוּל בֶּן בָּטְנִית, שֶׁהָיָה מְמַלֵּא מִדּוֹתָיו מֵעֶרֶב יוֹם־טוֹב וְנוֹתְנָן לַלָּקוֹחוֹת בְּיוֹם־טוֹב. אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר: אַף בַּמּוֹעֵד עוֹשֶׂה כֵּן מִפְּנֵי בֵּרוּרֵי הַמִּדּוֹת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אַף בַּחֹל עוֹשֶׂה כֵּן, מִפְּנֵי מְצוּיֵי הַמִּדּוֹת. הוֹלֵךְ אָדָם אֵצֶל חֲנָוָנִי הָרָגִיל אֶצְלוֹ, וְאוֹמֵר לוֹ: 'תֵּן לִי בֵּיצִים וֶאֱגוֹזִים בִּמְנָיָן' – שֶׁכֵּן דֶּרֶךְ בַּעַל־הַבַּיִת לְהִיוֹת מוֹנֶה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ:

בֵּיצָה פֶּרֶק ד

א. הַמֵּבִיא כַּדֵּי יַיִן מִמָּקוֹם לְמָקוֹם, לֹא יְבִיאֵם בַּסַּל וּבַקֻּפָּה, אֲבָל מֵבִיא הוּא עַל כְּתֵפוֹ אוֹ לְפָנָיו. וְכֵן הַמּוֹלִיךְ אֶת הַתֶּבֶן, לֹא יַפְשִׁיל אֶת הַקֻּפָּה לַאֲחוֹרָיו – אֲבָל מֵבִיאָהּ הוּא בְּיָדוֹ. וּמַתְחִילִין בַּעֲרֵמַת הַתֶּבֶן, אֲבָל לֹא בָּעֵצִים שֶׁבַּמִּקְצָה: ב. אֵין נוֹטְלִין עֵצִים מִן הַסָּפָה – אֶלָּא מִן הַסָּמוּךְ לָהּ. מְבִיאִין עֵצִים מִן הַשָּׂדֶה מִן

הַמְכַנֵּס, וּמִן הַקַּרְפֵּף - אֲפִלּוּ מִן הַמְּזוּזָר. אֵיזֶהוּ קַרְפֵּף? כָּל שֶׁסָּמוּךְ לָעִיר, דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה; רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: כָּל שֶׁנִּכְנָסִין לוֹ בַּפּוּתַחַת, וַאֲפִלּוּ בְּתוֹךְ תְּחוּם שַׁבָּת: ג. אֵין מְבַקְּעִין עֲצִים, לֹא מִן הַקּוֹרוֹת, וְלֹא מִן הַקּוֹרָה שֶׁנִּשְׁבְּרָה בְּיוֹם־טוֹב. וְאֵין מְבַקְּעִין לֹא בַּקַּרְדֹּם וְלֹא בַּמְּגֵרָה וְלֹא בְּמַגָּל - אֶלָּא בַּקּוֹפִיץ. בַּיִת שֶׁהוּא מָלֵא פֵּרוֹת, סָתוּם וְנִפְתָּח - נוֹטֵל מִמְּקוֹם הַפְּתָח. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: אַף פּוֹתֵחַ לְכַתְּחִלָּה וְנוֹטֵל: ד. אֵין פּוֹתְחִין אֶת הַנֵּר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה כֶּלִי, וְאֵין עוֹשִׂין פֶּחָמִין בְּיוֹם־טוֹב, וְאֵין חוֹתְכִין אֶת הַפְּתִילָה לִשְׁנַיִם. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: חוֹתְכָהּ בָּאוּר לִשְׁתֵּי נֵרוֹת: ה. אֵין שׁוֹבְרִין אֶת הַחֶרֶס, וְאֵין חוֹתְכִין אֶת הַנֵּיָר לִצְלוֹת בּוֹ מָלִיחַ, וְאֵין גּוֹרְפִין תַּנּוּר וְכִירַיִם - אֲבָל מְכַבְּשִׁין. וְאֵין מַקִּיפִין שְׁתֵּי חָבִיּוֹת לִשְׁפּוֹת עֲלֵיהֶן אֶת הַקְּדֵרָה, וְאֵין סוֹמְכִין אֶת הַקְּדֵרָה בַּבַּקַּעַת, וְכֵן בַּדֶּלֶת, וְאֵין מַנְהִיגִין אֶת הַבְּהֵמָה בַּמַּקֵּל בְּיוֹם־טוֹב וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר: ו. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: נוֹטֵל אָדָם קִיסָּם מִשֶּׁלְפָנָיו לַחֲצֹץ בּוֹ שִׁנָּיו, וּמִגַּבֵּב מִן הֶחָצֵר וּמַדְלִיק, שֶׁכָּל מַה שֶּׁבֶּחָצֵר מוּכָן הוּא. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: מְגַבֵּב מִשֶּׁלְפָנָיו וּמַדְלִיק: ז. אֵין מוֹצִיאִין אֶת הָאוּר לֹא מִן הָעֵצִים וְלֹא מִן הָאֲבָנִים וְלֹא מִן הֶעָפָר וְלֹא מִן הַמַּיִם, וְאֵין מְלַבְּנִין אֶת הָרֵעָפִים לִצְלוֹת בָּהֶן. וְעוֹד אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: עוֹמֵד אָדָם עַל הַמְּקָצָה עֶרֶב־שַׁבָּת בַּשְּׁבִיעִית, וְאוֹמֵר: מִכָּאן אֲנִי אוֹכֵל לְמָחָר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: עַד שֶׁיִּרְשֹׁם וְיֹאמַר: 'מִכָּאן וְעַד כָּאן':

בֵּיצָה פֶּרֶק ה

א. מַשִּׁילִין פֵּרוֹת דֶּרֶךְ אֲרֻבָּה בְּיוֹם־טוֹב, אֲבָל לֹא בַּשַּׁבָּת; וּמְכַסִּים פֵּרוֹת בַּכֵּלִים מִפְּנֵי הַדֶּלֶף, וְכֵן כַּדֵּי יַיִן וְכַדֵּי שֶׁמֶן. וְנוֹתְנִין כְּלִי תַּחַת הַדֶּלֶף בַּשַּׁבָּת: ב. כֹּל שֶׁחַיָּבִין עָלָיו מִשּׁוּם שְׁבוּת, מִשּׁוּם רְשׁוּת, מִשּׁוּם מִצְוָה בַּשַּׁבָּת - חַיָּבִין עָלָיו בְּיוֹם־טוֹב. וְאֵלּוּ הֵן מִשּׁוּם שְׁבוּת: לֹא עוֹלִין בָּאִילָן, וְלֹא רוֹכְבִין עַל־גַּבֵּי בְּהֵמָה, וְלֹא שָׁטִין עַל פְּנֵי הַמַּיִם, וְלֹא מְטַפְּחִין, וְלֹא מְסַפְּקִין, וְלֹא מְרַקְּדִין. וְאֵלּוּ הֵן מִשּׁוּם רְשׁוּת: לֹא דָנִין, וְלֹא מְקַדְּשִׁין, וְלֹא חוֹלְצִין, וְלֹא מְיַבְּמִין. וְאֵלּוּ הֵן מִשּׁוּם מִצְוָה: לֹא מַקְדִּישִׁין, וְלֹא מַעֲרִיכִין, וְלֹא מַחֲרִימִין, וְלֹא מַגְבִּיהִין תְּרוּמוֹת וּמַעַשְׂרוֹת. כָּל אֵלּוּ בְּיוֹם־טוֹב אָמְרוּ - קַל וָחֹמֶר בַּשַּׁבָּת. אֵין בֵּין יוֹם־טוֹב לַשַּׁבָּת - אֶלָּא אֹכֶל נֶפֶשׁ בִּלְבָד: ג. הַבְּהֵמָה וְהַכֵּלִים - כִּרְגְלֵי הַבְּעָלִים. הַמּוֹסֵר בְּהֶמְתּוֹ לִבְנוֹ אוֹ לָרוֹעֶה, הֲרֵי אֵלּוּ כִּרְגְלֵי הַבְּעָלִים. כֵּלִים הַמְיֻחָדִין לְאֶחָד מִן הָאַחִין שֶׁבַּבַּיִת - הֲרֵי אֵלּוּ כִּרְגָלָיו. וְשֶׁאֵין מְיֻחָדִין - הֲרֵי אֵלּוּ כַּמָּקוֹם שֶׁהוֹלְכִין: ד. הַשּׁוֹאֵל כְּלִי מֵחֲבֵרוֹ מֵעֶרֶב יוֹם־טוֹב - כִּרְגְלֵי הַשּׁוֹאֵל. בְּיוֹם־טוֹב - כִּרְגְלֵי הַמַּשְׁאִיל. הָאִשָּׁה

שֶׁשָּׁאֲלָה מֵחֲבֶרְתָּהּ תַּבְלִין וּמַיִם וּמֶלַח לְעִסָּתָהּ - הֲרֵי אֵלּוּ כְּרַגְלֵי שְׁתֵּיהֶן. רַבִּי יְהוּדָה פּוֹטֵר בַּמַּיִם, מִפְּנֵי שֶׁאֵין בָּהֶן מַמָּשׁ: ה. הַגַּחֶלֶת - כְּרַגְלֵי הַבְּעָלִים, וְשַׁלְהֶבֶת - בְּכָל מָקוֹם. גַּחֶלֶת שֶׁל הֶקְדֵּשׁ מוּעָלִין בָּהּ, וְשַׁלְהֶבֶת לֹא נֶהֱנִין וְלֹא מוּעָלִין. הַמּוֹצִיא גַּחֶלֶת לִרְשׁוּת־הָרַבִּים - חַיָּב. וְשַׁלְהֶבֶת - פָּטוּר. בּוֹר שֶׁל יָחִיד - כְּרַגְלֵי הַיָּחִיד. וְשֶׁל אַנְשֵׁי אוֹתָהּ הָעִיר - כְּרַגְלֵי אַנְשֵׁי אוֹתָהּ הָעִיר. וְשֶׁל עוֹלֵי בָבֶל - כְּרַגְלֵי הַמְמַלֵּא: ו. מִי שֶׁהָיוּ פֵּרוֹתָיו בְּעִיר אַחֶרֶת, וְעֵרְבוּ בְּנֵי אוֹתָהּ הָעִיר לְהָבִיא אֶצְלוֹ מִפֵּרוֹתָיו - לֹא יָבִיאוּ לוֹ. וְאִם עֵרֵב הוּא - פֵּרוֹתָיו כָּמוֹהוּ: ז. מִי שֶׁזִּמֵּן אֶצְלוֹ אוֹרְחִים - לֹא יוֹלִיכוּ בְיָדָם מָנוֹת, אֶלָּא אִם־כֵּן זְכָה לָהֶם מְנוֹתֵיהֶם מֵעֶרֶב יוֹם־טוֹב. אֵין מַשְׁקִין וְשׁוֹחֲטִין אֶת הַמִּדְבָּרִיּוֹת, אֲבָל מַשְׁקִין וְשׁוֹחֲטִין אֶת הַבַּיְתוֹת. אֵלּוּ הֵן בַּיְתוֹת? הַלָּנוֹת בָּעִיר. מִדְבָּרִיּוֹת? הַלָּנוֹת בָּאַפָּר:

סְלִיק מַסֶּכֶת בֵּיצָה

רֹאשׁ־הַשָּׁנָה פֶּרֶק א

א. אַרְבָּעָה רָאשֵׁי שָׁנִים הֵם. בְּאֶחָד בְּנִיסָן - רֹאשׁ־הַשָּׁנָה לַמְּלָכִים וְלָרְגָלִים. בְּאֶחָד בֶּאֱלוּל - רֹאשׁ־הַשָּׁנָה לְמַעְשַׂר בְּהֵמָה. רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמְרִים: בְּאֶחָד בְּתִשְׁרֵי. בְּאֶחָד בְּתִשְׁרֵי - רֹאשׁ־הַשָּׁנָה לַשָּׁנִים וְלַשְּׁמִטִּין וְלַיּוֹבְלוֹת, לַנְּטִיעָה וְלַיְרָקוֹת. בְּאֶחָד בִּשְׁבָט - רֹאשׁ־הַשָּׁנָה לָאִילָן, כְּדִבְרֵי בֵּית־שַׁמַּאי. בֵּית־הִלֵּל אוֹמְרִים: בַּחֲמִשָּׁה־עָשָׂר בּוֹ: ב. בְּאַרְבָּעָה פְּרָקִים הָעוֹלָם נִדּוֹן: בַּפֶּסַח - עַל הַתְּבוּאָה, בָּעֲצֶרֶת - עַל פֵּרוֹת הָאִילָן, בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה - כָּל בָּאֵי הָעוֹלָם עוֹבְרִין לְפָנָיו כִּבְנֵי מָרוֹן, שֶׁנֶּאֱמַר: (תְּהִלִּים לג, טו) "הַיֹּצֵר יַחַד לִבָּם, הַמֵּבִין אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם". וּבֶחָג נִדּוֹנִין עַל הַמַּיִם: ג. עַל שִׁשָּׁה חֲדָשִׁים הַשְּׁלוּחִין יוֹצְאִין, עַל נִיסָן - מִפְּנֵי הַפֶּסַח, עַל אָב - מִפְּנֵי הַתַּעֲנִית, עַל אֱלוּל - מִפְּנֵי רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, עַל תִּשְׁרֵי - מִפְּנֵי תַּקָּנַת הַמּוֹעֲדוֹת, עַל כִּסְלֵו - מִפְּנֵי חֲנֻכָּה, וְעַל אֲדָר - מִפְּנֵי הַפּוּרִים. וּכְשֶׁהָיָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם, יוֹצְאִין אַף עַל אִיָּר - מִפְּנֵי פֶּסַח קָטָן: ד. עַל שְׁנֵי חֲדָשִׁים מְחַלְּלִין אֶת הַשַּׁבָּת: עַל נִיסָן וְעַל תִּשְׁרֵי, שֶׁבָּהֶן הַשְּׁלוּחִין יוֹצְאִין לְסוּרְיָא, וּבָהֶן מְתַקְּנִין אֶת הַמּוֹעֲדוֹת. וּכְשֶׁהָיָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם - מְחַלְּלִין אַף עַל כֶּלֶן, מִפְּנֵי תַּקָּנַת הַקָּרְבָּן: ה. בֵּין שֶׁנִּרְאָה בַּעֲלִיל, בֵּין שֶׁלֹּא נִרְאָה בַּעֲלִיל - מְחַלְּלִין עָלָיו אֶת הַשַּׁבָּת. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אִם נִרְאָה בַּעֲלִיל - אֵין מְחַלְּלִין עָלָיו אֶת הַשַּׁבָּת: ו. מַעֲשֶׂה שֶׁעָבְרוּ יוֹתֵר מֵאַרְבָּעִים זוּג, וְעִכְּבָן רַבִּי עֲקִיבָא בְּלוּד. שָׁלַח לוֹ רַבָּן גַּמְלִיאֵל: אִם מְעַכֵּב אַתָּה אֶת הָרַבִּים, נִמְצֵאתָ מַכְשִׁילָן לֶעָתִיד לָבוֹא: ז. אָב וּבְנוֹ שֶׁרָאוּ אֶת הַחֹדֶשׁ - יֵלְכוּ. לֹא שֶׁמִּצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה, אֶלָּא שֶׁאִם יִפָּסֵל אֶחָד מֵהֶן - יִצְטָרֵף הַשֵּׁנִי עִם אַחֵר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אָב וּבְנוֹ וְכָל הַקְּרוֹבִין, כְּשֵׁרִין לְעֵדוּת הַחֹדֶשׁ. אָמַר

רַבִּי יוֹסֵי: מַעֲשֶׂה בְּטוֹבְיָה הָרוֹפֵא, שֶׁרָאָה אֶת הַחֹדֶשׁ בִּירוּשָׁלַיִם, הוּא וּבְנוֹ וְעַבְדּוֹ מְשֻׁחְרָר, וְקִבְּלוּ הַכֹּהֲנִים אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ, וּפְסָלוּ אֶת עַבְדּוֹ. וּכְשֶׁבָּאוּ לִפְנֵי בֵּית־דִּין, קִבְּלוּ אוֹתוֹ וְאֶת עַבְדּוֹ, וּפָסְלוּ אֶת בְּנוֹ: ח. אֵלּוּ הֵן הַפְּסוּלִין: הַמְשַׁחֵק בַּקְּבִיָּא, וּמַלְוֵי בְּרִבִּית, וּמַפְרִיחֵי יוֹנִים, וְסוֹחֲרֵי שְׁבִיעִית, וַעֲבָדִים. זֶה הַכְּלָל: כָּל עֵדוּת שֶׁאֵין הָאִשָּׁה כְּשֵׁרָה לָהּ - אַף הֵן אֵינָן כְּשֵׁרִים לָהּ: ט. מִי שֶׁרָאָה אֶת הַחֹדֶשׁ, וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהַלֵּךְ - מוֹלִיכִין אוֹתוֹ עַל הַחֲמוֹר, אֲפִלּוּ בַּמִּטָּה. וְאִם צוֹדָה לָהֶם - לוֹקְחִין בְּיָדָם מַקְלוֹת. וְאִם הָיְתָה דֶּרֶךְ רְחוֹקָה - לוֹקְחִין בְּיָדָם מְזוֹנוֹת, שֶׁעַל מַהֲלַךְ לַיְלָה וְיוֹם מְחַלְּלִין אֶת הַשַּׁבָּת, וְיוֹצְאִין לְעֵדוּת הַחֹדֶשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר: (וַיִּקְרָא כג, ב): "אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְיָ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתָם בְּמוֹעֲדָם":

רֹאשׁ־הַשָּׁנָה פֶּרֶק ב

א. אִם אֵינָן מַכִּירִין אוֹתוֹ - מְשַׁלְּחִין אַחֵר עִמּוֹ לְהָעִידוֹ. בָּרִאשׁוֹנָה הָיוּ מְקַבְּלִין עֵדוּת הַחֹדֶשׁ מִכָּל אָדָם. מִשֶּׁקִּלְקְלוּ הַמִּינִין - הִתְקִינוּ שֶׁלֹּא יְהוּ מְקַבְּלִין, אֶלָּא מִן הַמַּכִּירִים: ב. בָּרִאשׁוֹנָה הָיוּ מַשִּׁיאִין מַשּׂוֹאוֹת. מִשֶּׁקִּלְקְלוּ הַכּוּתִים - הִתְקִינוּ שֶׁיְּהוּ שְׁלוּחִין יוֹצְאִין: ג. כֵּיצַד הָיוּ מַשִּׁיאִין מַשּׂוֹאוֹת? מְבִיאִין כְּלַנְסָאוֹת שֶׁל אֶרֶז אֲרֻכִּין, וְקָנִים וַעֲצֵי שֶׁמֶן וּנְעֹרֶת שֶׁל פִּשְׁתָּן, וְכוֹרֵךְ בְּמַשִּׁיחָה, וְעוֹלֶה לְרֹאשׁ הָהָר וּמַצִּית בָּהֶן אֶת הָאוּר, וּמוֹלִיךְ וּמֵבִיא וּמַעֲלֶה וּמוֹרִיד, עַד שֶׁהוּא רוֹאֶה אֶת חֲבֵרוֹ, שֶׁהוּא עוֹשֶׂה כֵּן בְּרֹאשׁ הָהָר הַשֵּׁנִי, וְכֵן בְּרֹאשׁ הָהָר הַשְּׁלִישִׁי: ד. וּמֵאַיִן הָיוּ מַשִּׁיאִין מַשּׂוֹאוֹת, מֵהַר הַמִּשְׁחָה לְסַרְטְבָא, וּמִסַּרְטְבָא לְגַרוֹפִינָא, וּמִגַּרוֹפִינָא לְחַוָּרָן, וּמֵחַוָּרָן לְבֵית בִּלְתִּין, וּמִבֵּית בִּלְתִּין לֹא זָזוּ מִשָּׁם, אֶלָּא מוֹלִיךְ וּמֵבִיא וּמַעֲלֶה וּמוֹרִיד, עַד שֶׁהָיָה רוֹאֶה כָּל הַגּוֹלָה לְפָנָיו כִּמְדוּרַת הָאֵשׁ: ה. חָצֵר גְּדוֹלָה הָיְתָה בִּירוּשָׁלַיִם, וּבֵית יַעְזֵק הָיְתָה נִקְרֵאת, וּלְשָׁם כָּל הָעֵדִים מִתְכַּנְּסִים, וּבֵית דִּין בּוֹדְקִין אוֹתָם שָׁם. וּסְעוּדוֹת גְּדוֹלוֹת עוֹשִׂין לָהֶם - בִּשְׁבִיל שֶׁיִּהוּ רְגִילִין לָבוֹא. בָּרִאשׁוֹנָה לֹא הָיוּ זָזִין מִשָּׁם כָּל הַיּוֹם, הִתְקִין רַבָּן גַּמְלִיאֵל הַזָּקֵן, שֶׁיִּהוּ מְהַלְּכִין אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ. וְלֹא אֵלּוּ בִּלְבַד - אֶלָּא אַף הַחָכְמָה הַבָּאָה לְיַלֵּד, וְהַבָּא לְהַצִּיל מִן הַדְּלֵקָה וּמִן הַגַּיִס וּמִן הַנָּהָר וּמִן הַמַּפֹּלֶת - הֲרֵי אֵלּוּ כְּאַנְשֵׁי הָעִיר, וְיֵשׁ לָהֶם אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל רוּחַ: ו. כֵּיצַד בּוֹדְקִין אֶת הָעֵדִים: זוּג שֶׁבָּא רִאשׁוֹן - בּוֹדְקִין אוֹתוֹ רִאשׁוֹן. וּמַכְנִיסִין אֶת הַגָּדוֹל שֶׁבָּהֶן, וְאוֹמְרִים לוֹ: 'אֱמֹר, כֵּיצַד רָאִיתָ אֶת הַלְּבָנָה, לִפְנֵי הַחַמָּה אוֹ לְאַחַר הַחַמָּה, לְצִפּוֹנָהּ אוֹ לִדְרוֹמָהּ, כַּמָּה הָיָה גָּבוֹהַּ וּלְאַיִן הָיָה נוֹטֶה, וְכַמָּה הָיָה רָחָב'. אִם אָמַר: 'לִפְנֵי הַחַמָּה' - לֹא אָמַר כְּלוּם. וְאַחַר־כָּךְ הָיוּ מַכְנִיסִים אֶת הַשֵּׁנִי וּבוֹדְקִין אוֹתוֹ. אִם נִמְצְאוּ דִבְרֵיהֶם

מְכֻוָּנִים - עֲדוּתָן קַיֶּמֶת. וּשְׁאָר כָּל הַזּוּגוֹת שׁוֹאֲלִין אוֹתָם רָאשֵׁי דְּבָרִים, לֹא שֶׁהָיוּ צְרִיכִין לָהֶן - אֶלָּא כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵצְאוּ בְּפַחֵי נֶפֶשׁ, בִּשְׁבִיל שֶׁיִּהוּ רְגִילִים לָבוֹא: ז. רֹאשׁ בֵּית־דִּין אוֹמֵר: 'מְקֻדָּשׁ', וְכָל הָעָם עוֹנִין אַחֲרָיו: 'מְקֻדָּשׁ מְקֻדָּשׁ'. בֵּין שֶׁנִּרְאָה בִּזְמַנּוֹ, בֵּין שֶׁלֹּא נִרְאָה בִּזְמַנּוֹ - מְקַדְּשִׁין אוֹתוֹ. רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי צָדוֹק אוֹמֵר: אִם לֹא נִרְאָה בִּזְמַנּוֹ - אֵין מְקַדְּשִׁין אוֹתוֹ, שֶׁכְּבָר קִדְּשׁוּהוּ שָׁמַיִם: ח. דְּמוּת צוּרוֹת לְבָנוֹת הָיוּ לוֹ לְרַבָּן גַּמְלִיאֵל בַּסַּבְלָא וּבַכֹּתֶל בַּעֲלִיָּתוֹ, שֶׁבָּהֶן מַרְאֶה אֶת הַהֶדְיוֹטוֹת וְאוֹמֵר: 'הֲכָזֶה רָאִיתָ אוֹ כָּזֶה'? מַעֲשֶׂה שֶׁבָּאוּ שְׁנַיִם וְאָמְרוּ: 'רְאִינוּהוּ שַׁחֲרִית בַּמִּזְרָח וְעַרְבִית בַּמַּעֲרָב'. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי: 'עֵדֵי שֶׁקֶר הֵם'! כְּשֶׁבָּאוּ לְיַבְנֶה קִבְּלָן רַבָּן גַּמְלִיאֵל. וְעוֹד בָּאוּ שְׁנַיִם וְאָמְרוּ: 'רְאִינוּהוּ בִּזְמַנּוֹ', וּבְלֵיל עִבּוּרוֹ לֹא נִרְאָה, וְקִבְּלָן רַבָּן גַּמְלִיאֵל. אָמַר רַבִּי דּוֹסָא בֶּן הַרְכִּינַס: 'עֵדֵי שֶׁקֶר הֵן'! הֵיאַךְ מְעִידִין עַל הָאִשָּׁה שֶׁיָּלְדָה, וּלְמָחָר כִּרְסָהּ בֵּין שִׁנֶּיהָ'? אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: רוֹאֶה אֲנִי אֶת דְּבָרֶיךָ: ט. שָׁלַח לוֹ רַבָּן גַּמְלִיאֵל: 'גּוֹזְרַנִי עָלֶיךָ שֶׁתָּבוֹא אֶצְלִי בְּמַקֶּלְךָ וּבְמָעוֹתֶיךָ בְּיוֹם־הַכִּפּוּרִים, שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּחֶשְׁבּוֹנֶךָ'. הָלַךְ וּמְצָאוֹ רַבִּי עֲקִיבָא מִצַּר, אָמַר לוֹ: יֶשׁ לִי לִלְמֹד שֶׁכָּל מַה שֶּׁעָשָׂה רַבָּן גַּמְלִיאֵל עָשׂוּי, שֶׁנֶּאֱמַר: (וַיִּקְרָא כג, ד) "אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְיָ מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ, אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם" - בֵּין בִּזְמַנָּן, בֵּין שֶׁלֹּא בִּזְמַנָּן - אֵין לִי מוֹעֲדוֹת אֶלָּא אֵלּוּ. בָּא לוֹ אֵצֶל רַבִּי דּוֹסָא בֶּן הַרְכִּינַס, אָמַר לוֹ: אִם בָּאִין אָנוּ לָדוּן אַחַר בֵּית דִּינוֹ שֶׁל רַבָּן גַּמְלִיאֵל - צְרִיכִין אָנוּ לָדוּן אַחַר כָּל בֵּית־דִּין וּבֵית־דִּין, שֶׁעָמַד מִימוֹת מֹשֶׁה וְעַד עַכְשָׁיו, שֶׁנֶּאֱמַר: (שְׁמוֹת כד, ט): "וַיַּעַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל". וְלָמָּה לֹא נִתְפָּרְשׁוּ שְׁמוֹתָן שֶׁל זְקֵנִים? אֶלָּא לְלַמֵּד - שֶׁכָּל שְׁלֹשָׁה וּשְׁלֹשָׁה שֶׁעָמְדוּ בֵּית־דִּין עַל יִשְׂרָאֵל - הֲרֵי הוּא כְּבֵית דִּינוֹ שֶׁל מֹשֶׁה. נָטַל מַקְלוֹ וּמְעוֹתָיו בְּיָדוֹ, וְהָלַךְ לְיַבְנֶה אֶצֶל רַבָּן גַּמְלִיאֵל, בְּיוֹם שֶׁחָל יוֹם־הַכִּפּוּרִים לִהְיוֹת בְּחֶשְׁבּוֹנוֹ. עָמַד רַבָּן גַּמְלִיאֵל וְנִשָּׁקוֹ עַל רֹאשׁוֹ, אָמַר לוֹ: 'בֹּא בְשָׁלוֹם, רַבִּי וְתַלְמִידִי, רַבִּי בְּחָכְמָה, וְתַלְמִידִי שֶׁקִּבַּלְתָּ אֶת דְּבָרַי':

[שְׁמוֹת כו.]

(יוֹם רִאשׁוֹן ; שְׁמוֹת עז-עח)

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי ה׳. רִבִּי יְהוּדָה פָּתַח (שִׁיר הַשִּׁירִים ה, ה-ו) : קַמְתִּי אֲנִי לִפְתֹּחַ לְדוֹדִי, וְדוֹדִי חָמַק עָבָר וְגוֹ׳. קַמְתִּי אֲנִי לִפְתֹּחַ לְדוֹדִי, דָּא קֻדְשָׁא. תָּא חֲזֵי, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל כַּד אִיהִי בְּגָלוּתָא, קֻדְשָׁא אִסְתַּלַק מִינָהּ, וּמִלָּה אִשְׁתְּכַח מִינָהּ, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (תְּהִלִּים לט, ג) : נֶאֱלַמְתִּי דוּמִיָּה. וְאִי אִתְּעַר מִלְּתָא, מַה כְּתִיב, וְדוֹדִי חָמַק עָבָר, דְּהָא קֻדְשָׁא אִסְתַּלַק מִינָהּ, וּפָסְקָא מִלָּה. וְעַל דָּא וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה, שְׂרִיאַת לְמַלְּלָא, וּפָסַק וְשָׁתִיק. לְבָתַר אַשְׁלִים קָלָא וְאָמַר, וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי ה׳.

וָאֵרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב, בְּיַעֲקֹב תּוֹסֶפֶת וָא״ו, דְּאִיהוּ שְׁלִימוּ דַּאֲבָהָן, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, בְּיַעֲקֹב תּוֹסֶפֶת וָא״ו. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, אִי הָכִי, הָא כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית כח, יג) : אֲנִי ה׳ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ וֵאלֹהֵי יִצְחָק, הָא בְּיִצְחָק תּוֹסֶפֶת וָא״ו.

אָמַר לֵיהּ, שַׁפִּיר הֲוָה, בְּגִין דְּיַעֲקֹב הֲוָה קַיָּים, וְאַכְלִיל לֵיהּ לְיַעֲקֹב בְּיִצְחָק, דְּאִתְחַשְׁכוּ עֵינוֹי, וַהֲוָה כַּמֵּת, דְּהָא בְּעוֹד דְּבַר נָשׁ אִיהוּ קַיָּים בְּהַאי עָלְמָא, לָא אִדְכַּר עֲלוֹי שְׁמָא קַדִּישָׁא, וְעַל דָּא אַכְלִיל לֵיהּ בְּיִצְחָק. הַשְׁתָּא דְּמִית יַעֲקֹב, אָתָא מִלָּה בְּאַתְרֵיהּ. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב וָאֵרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב, בְּתוֹסֶפֶת ו׳.

בְּאֵל שַׁדָּי : אִתְחָזֵינָא לְהוּ, מִגּוֹ אַסְפָּקְלַרְיָא דְּלָא נָהֲרָא. וְלָא אִתְחָזֵינָא מִגּוֹ אַסְפָּקְלַרְיָא דְּנָהֲרָא. וְאִי תֵּימָא דְּהָא אִשְׁתַּמְּשׁוּ בְּנוּקְבָא בִּלְחוֹד וְלָא יַתִּיר. תָּא חֲזֵי, דְּלָא אִתְפָּרְשָׁן לְעָלְמִין, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב וְגַם הֲקִמֹתִי אֶת בְּרִיתִי אִתָּם, דְּהָא בְּרִית אִתְחַבַּר עִמָּהּ.

מִקּוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִית לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְמֵילַף, דְּהָא אִיהוּ קָאָמַר דְּלָא פָּרִישׁ לוֹן, דִּכְתִיב בְּאֵל שַׁדָּי, וּכְתִיב וְגַם הֲקִימוֹתִי אֶת בְּרִיתִי אִתָּם, בְּגִין לְקַיְּימָא קִיּוּמָא בִּיחוּדָא חַד, וְגַם הֲקִמֹתִי אֶת בְּרִיתִי אִתָּם וְגוֹ׳. הָא אִתְּמַר, מַאן דְּזַכֵּי לִבְרִית, יָרִית לְאַרְעָא.

רִבִּי חִיָּיא וְרִבִּי יוֹסִי, הֲווֹ שְׁכִיחֵי יוֹמָא חַד קָמֵיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן, פָּתַח רִבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר, (אִיּוֹב יט, כט) : גּוּרוּ לָכֶם מִפְּנֵי חֶרֶב כִּי חֵמָה עֲוֹנוֹת חָרֶב לְמַעַן תֵּדְעוּן שַׁדִּין כְּתִיב. גּוּרוּ לָכֶם מִפְּנֵי חֶרֶב, מַאן חֶרֶב. דָּא (וַיִּקְרָא כו, כה) : חֶרֶב נֹקֶמֶת נְקַם בְּרִית, דְּהָא הַאי חֶרֶב קָאִים לְאִסְתַּכְּלָא מַאן דְּמְשַׁקֵּר בִּבְרִית, דְּכָל מַאן דְּמְשַׁקֵּר בִּבְרִית, נוּקְמָא דְּנַקְמִין מִנֵּיהּ, הַאי חֶרֶב הוּא.

הַדָּא הוּא דִּכְתִיב, כִּי חֵמָה עֲוֹנוֹת חָרֶב. מַאי טַעֲמָא. בְּגִין דְּמַאן דְּמְשַׁקֵּר בִּבְרִית, פָּרִישׁ תִּיאוּבְתָּא, וְלָא נָטִיל מַאן דְּנָטִיל, וְלָא יָהִיב לְאַתְרֵיהּ, דְּהָא לָא אִתְעַר לְגַבֵּיהּ אַתְרֵיהּ. וְכָל מַאן דְּנָטִיר לֵיהּ לְהַאי בְּרִית, אִיהוּ גָּרִים לְאִתְעָרָא לְהַאי בְּרִית לְאַתְרֵיהּ. וְאִתְבָּרְכָאן עִלָּאִין וְתַתָּאִין.

מַאן אִתְעַר הַאי בְּרִית לְאַתְרֵיהּ. כַּד אִשְׁתְּכָחוּ זַכָּאִין בְּעָלְמָא. מְנָא לָן, מֵהָכָא, דִּכְתִיב (שְׁמוֹת ו, ד) : וְגַם הֲקִמֹתִי אֶת בְּרִיתִי אִתָּם לָתֵת לָהֶם אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן אֵת אֶרֶץ מְגֻרֵיהֶם. מַאי מְגוּרֵיהֶם. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר גּוּרוּ לָכֶם מִפְּנֵי חֶרֶב. בְּגִין דְּאִיהוּ אֲתָר, דְּאַשְׁדֵּי מָגוֹר בְּעָלְמָא, וְעַל דָּא גּוּרוּ לָכֶם מִפְּנֵי חֶרֶב.

אֲשֶׁר גָּרוּ בָהּ, מִיּוֹמָא דְּאִתְקְרִיבוּ לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּחִילוּ בָּהּ דְּחִילוּ, וּדְחִילוּ עִלָּאָה בָּהּ לְמִיטַר פִּקּוּדוֹי. דְּאִי בְּהַאי לָא יִשְׁדֵּי דְּחִילוּ עַל רֵישֵׁיהּ דְּבַר נָשׁ, לָא דָּחִיל לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעָלְמִין בִּשְׁאַר פִּקּוּדוֹי.

תָּא חֲזֵי, בְּאִתְעָרוּתָא דִּלְתַתָּא, כַּד אִתְעָרוּ יִשְׂרָאֵל לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְצָווּחוּ לָקָבְלֵיהּ, מַה כְּתִיב, וָאֶזְכֹּר אֶת בְּרִיתִי, דְּהָא בִּבְרִית הֲוֵי זָכוֹר. וּכְדֵין אִתְעַר תִּיאוּבְתָּא, לְאִתְקַשְׁרָא כֻּלָּא בְּקִשּׁוּרָא חַד. כֵּיוָן דְּהַאי בְּרִית אִתְעַר, הָא קִשּׁוּרָא דְּכֻלָּא אִתְעַר. וָאֶזְכֹּר אֶת בְּרִיתִי, לְאִזְדַּוְּגָא לֵיהּ בְּאַתְרֵיהּ. וְעַל דָּא, לָכֵן אֱמֹר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי ה׳.

וַיְדַבֵּר ה׳ אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן וַיְצַוֵּם אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶל פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם (שְׁמוֹת ו, יג). רִבִּי יוֹסֵי אָמַר, אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לְדַבְּרָא לוֹן בְּנַחַת כְּדְקָא חֲזֵי,

[שְׁמוֹת כו:]

(יוֹם שֵׁנִי; שְׁמוֹת עט-פ)

וְאֶל פַּרְעֹה, לְאַנְהָגָא בֵּיהּ יְקָר, וְאוּקְמוּהָ.

אָמַר רִבִּי יֵיסָא, אֲמַאי סָמִיךְ הָכָא (שָׁם, יד): אֵלֶּה רָאשֵׁי בֵּית אֲבֹתָם. אֶלָּא, אָמַר לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דַּבְּרוּ לוֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּנַחַת, דְּאַף עַל גַּב דְּאִנּוּן יַתְבֵי בְּפוּלְחָנָא קַשְׁיָא, מַלְכִין בְּנֵי מַלְכִין אִנּוּן. וּבְגִין כָּךְ, כְּתִיב, אֵלֶּה רָאשֵׁי בֵּית אֲבֹתָם אִלֵּין דְּאַתְּ חָמֵי, רֵישֵׁי בֵּית אֲבָהָן אִנּוּן.

אָמַר רִבִּי חִיָּיא, דְּכֻלְּהוּ לָא שַׁקְרוּ נִימוּסֵיהוֹן, וְלָא אִתְעָרְבוּ בְּעַמָּא אַחֲרָא אִלֵּין אִנּוּן דְּקַיְּימוּ בְּדוּכְתַּיְיהוּ קַדִּישָׁא, וְלָא שָׁקְרוּ לְאִתְעָרְבָא בְּהוּ בְּמִצְרָאֵי. אָמַר רִבִּי אַחָא, בְּגִין לְאַיְיתָאָה לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן, דְּאִנּוּן אִתְחָזוֹן לְאַפָּקָא לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, וּלְמַלְלָא לְפַרְעֹה, וּלְרַדָּאָה לֵיהּ בְּחוּטְרָא, בְּגִין דִּבְכָל רֵישֵׁיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל, לָא אִשְׁתְּכַח כְּוָותַיְיהוּ.

תָּא חֲזֵי (שָׁם, כה): וְאֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן לָקַח לוֹ מִבְּנוֹת פּוּטִיאֵל לוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת פִּינְחָס אֵלֶּה רָאשֵׁי אֲבוֹת הַלְוִיִּם. וְכִי אֵלֶּה רָאשֵׁי, וְהָא הוּא בִּלְחוֹדוֹי הֲוָה. אֶלָּא, בְּגִין דְּפִינְחָס קַיֵּים כַּמָּה אַלְפִין וְרִבְוָון מִיִּשְׂרָאֵל, וְהוּא קַיֵּים לְרָאשֵׁי אֲבָהָן, כְּתִיב בֵּיהּ אֵלֶּה.

תּוּ, וַתֵּלֶד לוֹ אֶת פִּינְחָס אֵלֶּה רָאשֵׁי, אוֹבְדָא דְּרֵישֵׁי דִּלְיָוֵאי אִשְׁתְּכַח בֵּיהּ, וּמַה דְּאִנּוּן גָּרְעוּ וְאִתּוֹקָדוּ, הוּא אַשְׁלִים, וְרָוַח כְּהוּנָתָא דְּיִלְהוֹן, וְשַׁרְיָא בֵּיהּ טַסְטוּקָא דְּתַרְוַוּיְיהוּ. אוֹבְדָא דְּרֵישֵׁי דִּלְיָוֵאי אִשְׁתְּכַח בֵּיהּ, וּמַאן נִינְהוּ. נָדָב וַאֲבִיהוּא. אִנּוּן פְּרִישׁוּ אֶת קַיְּימָא מֵאַתְרֵיהּ, וְהוּא אָתָא וְחָבַר לוֹן. בְּגִין כָּךְ, אִתְיְיהִיב לֵיהּ יְרוּתָא, וְרוּחָא דְּתַרְוַוּיְיהוּ. וְאַדְכַּר הָכָא עַל מַה דְּלֶהֱוֵי לְבָתַר.

וְאִי תֵּימָא, אֲמַאי אַדְכַּר הָכָא פִּינְחָס. אֶלָּא חָמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַהֲרֹן, בְּשַׁעֲתָא דְּאָמַר וְאֶזְכֹּר אֶת בְּרִיתִי, דְּזִמִּינִין תְּרֵין בְּנוֹהִי דְּאַהֲרֹן לְאַפְּגָמָא לֵיהּ לְהַאי בְּרִית, וְהַשְׁתָּא דְּקָא מְשַׁדַּר לֵיהּ לְמִצְרַיִם, בָּעָא לְאַעְבְּרָא לֵיהּ לְאַהֲרֹן, דְּלָא לְמֵיהַךְ בִּשְׁלִיחוּתָא דָּא. כֵּיוָן דְּחָמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּקָאִים פִּינְחָס וְקַיֵּים לֵיהּ לְהַאי בְּרִית בְּאַתְרֵיהּ, וְאַתְקִין עֲקִימָא דְּיִלְהוֹן, מִיָּד הוּא

אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה. אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הַשְׁתָּא הוּא אַהֲרֹן, אִיהוּ אַהֲרֹן דְּקַדְמֵיתָא.

הוּא אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה אֲשֶׁר אָמַר ה׳ לָהֶם הוֹצִיאוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְגוֹ׳. הוּא אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה. הֵם אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה מִבָּעֵי לֵיהּ. אֶלָּא, לְאַכְלָלָא דָּא בְּדָא, רוּחָא בְּמַיָּא. הוּא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן: לְאַכְלָלָא מַיָּא בְּרוּחָא, וְעַל דָּא כְּתִיב הוּא, וְלֹא הֵם.

רִבִּי אֶלְעָזָר וְרִבִּי אַבָּא, הֲווֹ שְׁכִיחֵי לֵילְיָא חַד בְּבֵי אוּשְׁפִּיזַיְיהוּ בְּלוּד, קָמוּ לְאִשְׁתַּדְּלָא בְּאוֹרַיְיתָא. פָּתַח רִבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר (דְּבָרִים ד, לט): וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ כִּי ה׳ הוּא הָאֱלֹהִים. הַאי קְרָא הָכִי מִבָּעֵי לֵיהּ. וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם כִּי ה׳ הוּא הָאֱלֹהִים וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ. תּוּ, וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לִבֶּךָ מִבָּעֵי לֵיהּ.

אֶלָּא, אָמַר מֹשֶׁה, אִי אַתְּ בָּעֵי לְמֵיקָם עַל דָּא, וּלְמִנְדַּע כִּי ה׳ הוּא הָאֱלֹהִים, וְהַשֵּׁבוֹתָ אֶל לְבָבֶךָ וּכְדֵין תִּנְדַּע לֵיהּ. לְבָבֶךָ: יֵצֶר טוֹב וְיֵצֶר רָע, דְּאִתְכְּלִיל דָּא בְּדָא, וְאִיהוּ חַד, כְּדֵין תִּשְׁכַּח כִּי ה׳ הוּא הָאֱלֹהִים, דְּהָא אִתְכְּלִיל דָּא בְּדָא, וְאִיהוּ חַד.

וְעַל דָּא וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ, לְמִנְדַּע מִלָּה.

תּוּ אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר, חַיָּיבִין, עַבְדִּין פִּגִּימוּתָא לְעֵילָּא, מַאי פִּגִּימוּתָא. דִּשְׁמָאלָא לָא אִתְכְּלִיל בִּימִינָא. דְּיֵצֶר רָע לָא אִתְכְּלִיל בְּיֵצֶר טוֹב, בְּגִין חוֹבַיְיהוּ דִּבְנֵי נָשָׁא. וּפִגִּימוּ לָא עַבְדֵי, אֶלָּא לוֹן מַמָּשׁ, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב (דְּבָרִים לב, ה): שִׁחֵת לוֹ לֹא בָּנָיו מוּמָם. כִּבְיָכוֹל עַבְדֵי וְלָא עַבְדֵי. עַבְדֵי: דְּלָא יִתְמַשֵּׁךְ עָלַיְיהוּ בִּרְכָאן דִּלְעֵילָּא, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (שָׁם יא, יז): וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר. וְלָא עַבְדֵי: דְּהָא שְׁמַיָּא נַטְלֵי לוֹן לְגַרְמַיְיהוּ בִּרְכָאן מַאי דְּאִצְטְרִיךְ. וְלָא נַטְלֵי לְאַמְשָׁכָא לְתַתָּא וַדַּאי מוּמָם דְּאִנּוּן חַיָּיבִין אִיהוּ.

תּוּ, לוֹ בּוֹ׳, דְּלָא אִתְכְּלִיל יְמִינָא בִּשְׂמָאלָא, בְּגִין דְּלָא יִתְמַשְׁכוּן בִּרְכָאן לְתַתָּא. לֹא בְּאָלֶ״ף, דְּהָא לָא נַטְלֵי לְאִתְמַשְׁכָא לְתַתָּאי. מַאן גָּרִים דָּא. בְּגִין דְּחַיָּיבִין מַפְרִישִׁין יֵצֶר רָע מִיֵּצֶר טוֹב, וּמִתְדַּבְּקִין בְּיֵצֶר רָע.

תָּא חֲזֵי יְהוּדָה אָתֵי

[שְׁמוֹת כז.]

(יוֹם שְׁלִישִׁי ; שְׁמוֹת פא-פב)

מִסְטְרָא דִּשְׂמָאלָא, וְאִתְדְּבַק בִּימִינָא, בְּגִין לְנַצְּחָא עַמִּין, וּלְתַבְּרָא חֵילֵיהוֹן. דְּאִי לָא אִתְדְּבָק בִּימִינָא, לָא יִתְבַּר חֵילֵיהוֹן. וְאִי תֵּימָא אַמַּאי בִּימִינָא. וְהָא שְׂמָאלָא אִתְעַר דִּינִין בְּעָלְמָא.

אֶלָּא רָזָא דָּא, בְּשַׁעֲתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דָּן לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, לָא דָּן לְהוּ אֶלָּא מִסְטְרָא דִּשְׂמָאלָא, בְּגִין דְּיֵהֵא דָּחֵי לוֹן בְּשְׂמָאלָא, וּמְקָרֵב בִּימִינָא. אֲבָל לִשְׁאַר עַמִּין, דָּחֵי לוֹן בִּימִינָא, וּמְקָרֵב לוֹן בְּשְׂמָאלָא. וְסִימָנִיךְ גֵּר צֶדֶק, דָּחֵי לוֹן בִּימִינָא, כְּמָה דִּכְתִיב (שְׁמוֹת טו, ו) : יְמִינְךָ ה׳ נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ יְמִינְךָ ה׳ תִּרְעַץ אוֹיֵב. מְקָרֵב לוֹן בְּשְׂמָאלָא כְּמָה דְּאָמְרָן.

בְּגִינֵי כָּךְ, יְהוּדָה דְּאִיהוּ מִסְטַר שְׂמָאלָא, אִתְדְּבַק בִּימִינָא, וּמַטְלַנּוֹי לִימִינָא. וְאִנּוּן דְּעִמֵּיהּ אִתְחַבְּרוּ כֻּלְּהוּ לִימִינָא. יִשָּׂשכָר דְּלָעֵי בְּאוֹרַיְיתָא, דְּאִיהִי יְמִינָא, דִּכְתִיב (דְּבָרִים לג, ב) : מִימִינוֹ אֵשׁ דָּת לָמוֹ. זְבוּלוּן דְּאִיהוּ תָּמִיךְ אוֹרַיְיתָא יְמִינָא, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר שׁוֹק הַיָּמִין.

וְעַל דָּא יְהוּדָה אִתְקְשָׁר מִסְטְרָא דָּא וְדָא. צָפוֹן בַּמַּיִם, שְׂמָאלָא בִּימִינָא.

רְאוּבֵן דְּחָטָא לְגַבֵּי אֲבוֹי, שָׁרָא בִּימִינָא, וְאִתְקַשַּׁר בִּשְׂמָאלָא, וְאִתְדַּבַּק בֵּיהּ. וְעַל דָּא, אִנּוּן דְּאִשְׁתְּכָחוּ עִמֵּיהּ, אִנּוּן שְׂמָאלָא. שִׁמְעוֹן דְּאִיהוּ שְׂמָאלָא מִסְטְרָא דְּשׁוּר, דִּכְתִיב (יְחֶזְקֵאל א, י) : וּפְנֵי שׁוֹר מֵהַשְּׂמֹאל. גָּד שׁוֹקָא שְׂמָאלָא, כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית מט, יט) : גָּד גְּדוּד יְגוּדֶנּוּ וְהוּא יָגֻד עָקֵב. הָכָא, אִתְדַּבַּק דָּרוֹם בְּאֶשָּׁא, יְמִינָא בְּשְׂמָאלָא.

וְעַל דָּא הָא דְּאָמְרָן וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ, לְאַכְלְלָא לוֹן כַּחֲדָא, שְׂמָאלָא בִּימִינָא. כְּדֵין תֵּדַע (דְּבָרִים ד, לה) : כִּי ה׳ הוּא הָאֱלֹהִים. אָמַר רִבִּי אַבָּא וַדַּאי הָכִי הוּא, וְהַשְׁתָּא יְדִיעָא, הוּא אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה, הוּא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, רוּחָא בְּמַיָּא, וּמַיָּא בְּרוּחָא, לְמֶהֱוֵי חַד. וְעַל דָּא כְּתִיב הוּא.

רִבִּי אַבָּא פָּתַח וְאָמַר, (דְּבָרִים ו, ה) : וְאָהַבְתָּ אֵת ה׳ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ. כְּהַאי גַּוְנָא הָכָא אִתְרְמִיז יְחוּדָא קַדִּישָׁא, וְאַזְהָרָה הוּא לְבַר נָשׁ, לְיַחֲדָא שְׁמָא קַדִּישָׁא כְּדְקָא יָאוֹת, בְּרַחֲמוֹ

עִלָּאָה. בְּכָל לְבָבְךָ: דָּא יִמִּינָא וּשְׂמָאלָא דְּאִקְרֵי יֵצֶר טוֹב וְיֵצֶר רָע. וּבְכָל נַפְשְׁךָ: דָּא נֶפֶשׁ דָּוִד, דְּאִתְיְהִיבַת בֵּינַיְיהוּ. וּבְכָל מְאֹדֶךָ לְאַכְלָלָא לוֹן לְעֵילָּא בַּאֲתָר דְּלֵית בֵּיהּ שְׁעוּרָא. הָכָא הוּא יְחוּדָא שְׁלִים לְמִרְחַם לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כִּדְקָא יָאוֹת.

תּוּ, וּבְכָל מְאֹדֶךָ: דָּא יַעֲקֹב, דְּאִיהוּ אָחִיד לְכָל סִטְרִין, וְכוֹלָּא הוּא יְחוּדָא שְׁלִים כִּדְקָא יָאוֹת, בְּגִינֵי כָּךְ, הוּא אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה הוּא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, כּוֹלָּא הוּא חַד בְּלָא פְּרוּדָא.

כִּי יְדַבֵּר אֲלֵכֶם פַּרְעֹה לֵאמֹר (שְׁמוֹת ז, ט). רִבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (תְּהִלִּים קיט, צז): מָה אָהַבְתִּי תוֹרָתְךָ כָּל הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי. וּכְתִיב (שָׁם, סב): חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ. תָּא חֲזֵי, דָּוִד אִיהוּ מַלְכָּא דְּיִשְׂרָאֵל, וְאִצְטְרִיךְ לְמֵידָן עַמָּא, לְדַבְּרָא לוֹן לְיִשְׂרָאֵל, כְּרַעְיָא דְּמַדְבַּר עָאנֵיהּ דְּלָא יִסְטוֹן מֵאוֹרְחָא דְּקִשׁוֹט. הָא בַּלַּיְלָה כְּתִיב, חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ. וְאִיהוּ אִתְעַסַּק בְּאוֹרַיְיתָא וּבְתוּשְׁבְּחָן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַד דְּאָתֵי צַפְרָא.

וְאִיהוּ אִתְעַר צַפְרָא, כְּמָה דְּכְתִיב (תְּהִלִּים נז, ט): עוּרָה כְבוֹדִי עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה שָׁחַר. כַּד אָתֵי יְמָמָא, אָמַר הַאי קָרָא, מָה אָהַבְתִּי תוֹרָתְךָ כָּל הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי. מַאי כָּל הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי. אֶלָּא, מִכָּאן אוֹלִיפְנָא, דְּכָל מַאן דְּיִשְׁתְּדַל בְּאוֹרַיְיתָא, לְאַשְׁלְמָא דִּינָא עַל בּוֹרְיֵיהּ, כְּאִילּוּ קַיֵּים אוֹרַיְיתָא כּוֹלָּא. בְּגִין כָּךְ, כָּל הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי.

תָּא חֲזֵי, בְּיוֹמָא אִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרַיְיתָא, לְאַשְׁלְמָא דִּינִין. בְּלֵילְיָא, אִשְׁתַּדַּל בְּשִׁירִין וְתוּשְׁבְּחָן, עַד דְּאָתֵי יְמָמָא. מַאי טַעְמָא. כָּל יוֹמָא אִתְעַסַּק לְאַשְׁלָמָא דִּינִין, בְּגִין לְאַכְלָלָא שְׁמָאלָא בִּימִינָא. בְּלֵילְיָא, בְּגִין לְאַכְלָלָא דַּרְגָּא דְּלֵילְיָא בִּימָמָא.

וְתָא חֲזֵי, בְּיוֹמֵי דְּדָוִד מַלְכָּא, הֲוָה מְקָרֵב כָּל אִנּוּן (תְּהִלִּים קד, יא) חַיְתוֹ שָׂדַי, לְגַבֵּי יַמָּא. כֵּיוָן דְּאָתָא שְׁלֹמֹה, נָפַק יַמָּא וְאִתְמְלֵי, וְאַשְׁקֵי לְהוֹ. הֵי מִנַּיְיהוּ אִתְשַׁקְיָין בְּקַדְמִיתָא. הָא אוּקְמוּהָ. אִלֵּין תַּנְּיָנֵיא רַבְרְבִין עִלָּאִין, דִּכְתִיב בְּהוּ (בְּרֵאשִׁית א, כב): וּמִלְאוּ אֶת הַמַּיִם בַּיַּמִּים

אָמַר רִבִּי

[שְׁמוֹת כז:]

(יוֹם רְבִיעִי; שְׁמוֹת פג-פד)

אֶלְעָזָר, בְּסִטְרָא יְמִינָא עִלָּאָה, נָפְקִין תְּלֵיסָר מַבּוּעִין עִלָּאִין, נָהֲרִין עֲמִיקִין, אִלֵּין סַלְקִין, וְאִלֵּין נַחְתִּין, עָיֵיל כָּל חַד בְּחַבְרֵיהּ. חַד אַפִּיק רֵישֵׁיהּ, וְאָעִיל לֵיהּ בִּתְרֵין גּוּפִין, חַד גּוּפָא דְּנַהֲרָא נָטִיל מִיָּמִין לְעֵילָּא, אַפְרִישׁ לְתַתָּא אֶלֶף יְאוֹרִין, נָפְקִין לְאַרְבַּע סִטְרִין.

מֵאִנּוּן נַהֲרִין מַבּוּעִין תְּלֵיסָר, מִתְפָּרְשָׁן תְּלֵיסַר יְאוֹרִין, עָאלִין וְנַטְלֵי מַיָּא, אַרְבַּע מְאָה וְתִשְׁעִין וְתִשְׁעָה יְאוֹרִין וּפַלְגָּא, מִסִּטְרָא דָּא. וְאַרְבַּע מְאָה וְתִשְׁעִין וְתִשְׁעָה יְאוֹרִין וּפַלְגָּא, מִסִּטְרָא דָּא בִּשְׂמָאלָא. אִשְׁתְּאַר פַּלְגָּא מִכָּאן, וּפַלְגָּא מִכָּאן, וְאִתְעֲבִיד חַד. דָּא אָעִיל בֵּין יְאוֹרִין, וְאִתְעֲבִיד חִוְיָא.

רֵישָׁא: סוּמָקָא כְּוַרְדָּא. קַשְׁקַשׁוֹי: תַּקִּיפִין כְּפַרְזְלָא. גַּדְפּוֹי: גַּדְפִּין שָׁטָאן וְאִתְפָּרְשָׁן לְכָל אִנּוּן יְאוֹרִין. כַּד סָלִיק זַנְבֵּיהּ, מָחֵי וּבָטֵשׁ לְשְׁאַר נוּנִין, לֵית מַאן דְּיֵקוּם קָמֵיהּ.

פּוּמֵיהּ: מִלַּהֲטָא אֶשָׁא. כַּד נָטִיל בְּכָל אִנּוּן יְאוֹרִין, מִזְדַּעְזָעָן שְׁאַר תַּנִּינַיָּא, וְעַרְקִין וְעָאלִין בְּיַמָּא. חַד לְשִׁבְעִין שְׁנִין רָבִיץ לְסִטְרָא דָּא. וְחַד לְשִׁבְעִין שְׁנִין רָבִיץ לְסִטְרָא דָּא. אֶלֶף יְאוֹרִין חָסֵר חַד אִתְמַלְיָין מִנֵּיהּ. דָּא תַּנִּינָא, רָבִיץ בֵּין אִנּוּן יְאוֹרִין.

כַּד נָטִיל נָפֵק חַד פָּסוּתָא דְּאֶשָׁא בִּקְלִיפִין, כְּלְהוּ קַיְימִין וְזַעְפִּין בְּזַעְפּוֹי, מִתְעָרְבִין אִנּוּן יְאוֹרִין לְעֵין תְּכֵלָא אוּכְמָא. וְגַלְגְּלִין נַטְלִין לְאַרְבַּע סִטְרֵי דְּעָלְמָא. זָקִיף זַנְבֵּיהּ, מָחֵי לְעֵילָּא, מָחֵי לְתַתָּא, כֹּלָּא עַרְקִין קָמֵיהּ.

עַד דְּלִסְטַר צָפוֹן, קָם חַד שַׁלְהוֹבָא דְּאֶשָׁא, וְכָרוֹזָא קָרֵי, אִזְדָּקְפוּ סַבְתִּין אִתְבְּדָרוּ לְדֹ׳ זָוְיִן, הָא אִתְעַר מַאן דְּשַׁוֵּי קֶדְלָא, עַל אַנְפּוֹי דְּתַנִּינָא, כְּמָה דְּאִתְּמַר (יְחֶזְקֵאל כט, ד): וְנָתַתִּי חַחִים בִּלְחָיֶיךָ וְגוֹ׳. כְּדֵין כְּלְהוּ אִתְבַּדְּרוּן. וְנַקְטִין לֵיהּ לְתַנִּינָא, וְנָקְבֵי אַנְפּוֹי בְּסִטַר עִלְעוֹי, וְעָאלִין לֵיהּ לְנוּקְבָא דְּתְהוֹמָא רַבָּא, עַד דְּאִתְבַּר חֵילֵיהּ, כְּדֵין אַהֲדְרוּ לֵיהּ לְנַהֲרוֹי.

חַד לְשִׁבְעִין שְׁנִין עַבְדִין לֵיהּ כְּדֵין, בְּגִין דְּלָא יְטַשְׁטֵשׁ אַתְרִין דְּרְקִיעִין וּסְמָכַיְיהוּ. וְעָלַיְיהוּ כֹּלָּא אוֹדָן,

וּמְבָרְכָאן וְאָמְרִין (תְּהִלִּים צה, ו): בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה נְבָרְכָה לִפְנֵי ה׳ עֹשֵׂנוּ.

תַּנְיָנֵיָא עִלָּאִין אִילֵּין קַיְימִין אִנּוּן דְּמִתְבָּרְכָאן, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (בְּרֵאשִׁית א, כב): וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים. אִלֵּין שַׁלְטִין עַל כָּל שְׁאַר נוּנִין, דִּכְתִיב וּמִלְאוּ אֶת הַמַּיִם בַּיַּמִּים. וְעַל דָּא כְּתִיב (תְּהִלִּים קד, כד): מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ ה׳ כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ. תּוֹסֶפְתָּא (שִׁיר הַשִּׁירִים א, יד): אֶשְׁכֹּל הַכֹּפֶר דּוֹדִי לִי. אֶשְׁכֹּל: דָּא אִימָּא עִלָּאָה. מָה אֶשְׁכֹּל מִתְקַשֵּׁט בְּכַמָּה עָלִין בְּכַמָּה זְמוֹרוֹת לְיִשְׂרָאֵל דְּאַכְלִין לֵיהּ, הָכִי שְׁכִינְתָּא עִלָּאָה, מִתְקַשֶּׁטֶת בְּכַמָּה קְשׁוּטִין דִּשְׁמָנָה כֵּלִים, מִכַּמָּה קָרְבָּנִין, מִכַּמָּה מִינֵי תַּכְשִׁיטִין דְּכַפְּרָה לִבְנָהָא, וְאִיהִי קָמַת בְּהוֹן קָמֵי מַלְכָּא, וּמִיָּד (בְּרֵאשִׁית ט, טז): וּרְאִיתִיהָ לִזְכֹּר בְּרִית עוֹלָם. וִיהִיבַת לָן שְׁאֵילְתִּין דִּילָהּ, בְּאִלֵּין בִּרְכָאן דְּתָקְינוּ רַבָּנָן בִּצְלוֹתָא, לְמִשְׁאַל קָמֵי מַלְכָּא.

בְּהַהוּא זִמְנָא, כָּל דִּינִין דִּשְׁכִינְתָּא תַּתָּאָה, דְּאִיהִי הוה״י אֲדנ״י, מִתְהַפְּכָן לְרַחֲמֵי, כְּגַוְונָא דָּא יהו״ה, לְקַיֵּים (יְשַׁעְיָה א, יח): אִם יִהְיוּ חַטָּאֵיכֶם כַּשָּׁנִים כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ, יהו״ה. אִם יַאְדִּימוּ כַּתּוֹלָע. הוה״י. כַּצֶּמֶר יִהְיוּ, יהו״ה. כָּל דִּינִין מִתְלַבְּנִין מִשְּׁכִינְתָּא עִלָּאָה.

וְאִיהִי שְׁכִינְתָּא הוה״י, לַהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לִשְׁמֹר אֶת דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים (בְּרֵאשִׁית ג, כד). וְאוּקְמוּהָ רַבָּנָן, דְּמֵהַפְּכָא זִמְנִין רַחֲמֵי, זִמְנִין דִּינָא פְּעָמִים אֲנָשִׁים, פְּעָמִים נָשִׁים. זִמְנִין דִּינָא, כְּגַוְונָא דָּא הוה״י. זִמְנִין רַחֲמֵי, כְּגַוְונָא דָּא יהו״ה. דְּהָא אִיהוּ מִסְטְרָא דְּאִילָנָא דְּחַיֵּי, כָּל דִּינִין מִתְהַפְּכִין לְרַחֲמֵי. וּמִסְטְרָא דְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע, כָּל רַחֲמֵי מִתְהַפְּכָן לְדִינָא, לְמֵידָן בְּהוּ לְאִנּוּן דְּעַבְרֵי עַל פִּתְגָמֵי אוֹרַיְיתָא.

וְעֵץ דָּא בְּעָלְמָא דְּאָתֵי, דְּאִיהוּ בִּינָה, כָּל שְׁמָהָן דְּדִינָא מִתְהַפְּכִין בָּהּ רַחֲמֵי, בְּגִין דָּא אוּקְמוּהָ רַבָּנָן, לֹא כְּהָעוֹלָם הַזֶּה הָעוֹלָם הַבָּא. וּבְגִין דָּא, בִּינָה, אִיהִי לַהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת, דְּמִתְהַפֶּכֶת מִדִּינָא לְרַחֲמֵי לַצַּדִּיקִים, לְמֵיהַב לוֹן אַגְרָא בְּעָלְמָא דְּאָתֵי. מַלְכוּת, לַהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת, מֵרַחֲמֵי לְדִינָא, לְמֵידָן בָּהּ לְרַשִׁיעַיָּיא

[שְׁמוֹת כח.]

(יוֹם חֲמִישִׁי ; שְׁמוֹת פה-פו)

בְּעָלְמָא דֵּין.

אֲבָל מֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע, דְּאִיהוּ כְּגַוְונָא דְּמַטֶּה, זִמְנִין דְּמִתְהַפְּכִין הַנָּשִׁים לְשֵׁדוֹת, אֲנָשִׁים לְשֵׁדִים. וּבְגִין דָּא (בְּרֵאשִׁית כט, יב): וַיַּגֶּד יַעֲקֹב לְרָחֵל. וּבְגִין דָּא, אוּקְמוּהָ רַבָּנָן, דְּלֵית לֵיהּ לִבַּר נָשׁ לְשַׁמְּשָׁא עִם אִתְּתֵיהּ, עַד דְּמְסַפֵּר עִמָּהּ, שֻׁמָּא נִתְחַלְפָה לוֹ בְּשֵׁידָה. בְּגִין דְּלַהַט בְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע, מִתְהַפְּכָת מִטּוֹב לָרָע, וְאִי תֵּימָא דְּמְכַשְּׁפִי פַּרְעֹה, דְּכְתִיב וַיַּעֲשׂוּ כֵּן הַחַרְטֻמִּים בְּלָטֵיהֶם. הַוּוֹ מְהַפְּכִין אֲנוּן מַטּוֹת דְּלְהוֹן לְנָחָשִׁין. וּמִסְטָרָא דְּאִלֵּין הִפּוּכָן יַכְלִין לְאִתְהַפְּכָא (ע״כ תוספתא).

וְאָמַרְתָּ אֶל אַהֲרֹן קַח אֶת מַטֶּךָ (שְׁמוֹת ז, ט). מַאי טַעֲמָא מַטֵּה אַהֲרֹן, וְלֹא מַטֵּה מֹשֶׁה. אֶלָּא, הַהוּא דְּמֹשֶׁה אִיהוּ קַדִּישָׁא יַתִּיר, דְּאִתְגְּלִיף בְּגִנְתָּא עִלָּאָה בִּשְׁמָא קַדִּישָׁא, וְלָא בָּעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְסָאֲבָא לֵיהּ בְּאִנּוּן חוּטְרִין דְּחַרְשַׁיָּא. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא לְאַכְפְּיָא לוֹן לְכָל אִנּוּן דְּאִתְיַין מִסִּטְרָא דִּשְׁמָאלָא, בְּגִין דְּאַהֲרֹן אָתָא מִימִינָא, וּשְׁמָאלָא אִתְכַּפְיָא בִּימִינָא.

רִבִּי חִיָּיא שָׁאִיל לְרִבִּי יוֹסֵי, הָא גַּלֵּי קָמֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִנּוּן חַרָשִׁין יַעַבְדוּן תַּנִּינַיָּא, מַאי גְּבוּרְתָּא אִיהוּ לְמֶעְבַּד קָמֵי פַּרְעֹה תַּנִּינַיָּא. אֲמַר לֵיהּ, בְּגִין דְּמִתַּמָּן הוּא שֵׁירוּתָא לְאַלְקָאָה, וּמְשֵׁירוּתָא דְּתַנִּינָא שָׁאֲרֵי שׁוּלְטָנֵיהּ, כְּדֵין, חֲדוּ כּוּלְהוּ חַרָשֵׁי, דְּהָא רֵישׁ חָכְמָתָא דְּנָחָשׁ דִּילְהוֹן הָכִי הֲוָה. מִיָּד אִתְהַדַּר הַהוּא תַּנִּינָא דְּאַהֲרֹן לְאָעָא יְבִישָׁא, וּבָלַע לוֹן.

וְעַל דָּא תַּווּהוּ, וְיָדְעוּ דְּשׁוּלְטָנָא עִלָּאָה אִית בְּאַרְעָא, דְּאִינּוּן חַשִּׁיבוּ, דְּהָא לְתַתָּא, בַּר מִנַּיְיהוּ לָא אִית שֻׁלְטָנָא לְמֶעְבַּד מִידִי, כְּדֵין, וַיִּבְלַע מַטֵּה אַהֲרֹן, מַטֵּה אַהֲרֹן דַּיְקָא, דְּאִתְהַדַּר לְאָעָא וּבָלַע לוֹן.

וְעַל דָּא עָבֵד אַהֲרֹן תְּרֵין אָתִין, חַד לְעֵילָּא, וְחַד לְתַתָּא. חַד לְעֵילָּא, תַּנִּינָא עִלָּאָה דְּשַׁלְטָא עַל אִנּוּן דִּלְהוֹן. חַד לְתַתָּא, דְּשָׁלִיט אָעָא עַל תַּנִּינָא דִּילְהוֹן. וּפַרְעֹה חַכִּים הֲוָה מִכָּל חַרָשׁוֹי, וְאִסְתַּכַּל דְּשֻׁלְטָנָא

עִלָּאָה שָׁלִיט עַל אַרְעָא, שָׁלִיט לְעֵילָּא שָׁלִיט לְתַתָּא.

אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, אִי תֵּימָא, חָרְשַׁיָּא כָּל מַה דְּעַבְדִין לָאו אִיהוּ אֶלָּא בְּחֵיזוּ דְּעֵינָא, דְּהָכִי אִתְחָזֵי, וְלָא יַתִּיר, קָא מַשְׁמַע לָן וַיִּהְיוּ דַּיְקָא, דִּכְתִיב וַיִּהְיוּ לְתַנִּינִים. וְאָמַר רִבִּי יוֹסֵי, אֲפִילּוּ אִנּוּן תַּנִּינַיָּא דִּילְהוֹן אֲהַדְּרוּ לְמֶהֱוֵי אָעִין, וְאָעָא דְּאַהֲרֹן בָּלַע לוֹן.

כְּתִיב (יְחֶזְקֵאל כט, ג): הִנְנִי עָלֶיךָ פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם הַתַּנִּים הַגָּדוֹל הָרֹבֵץ בְּתוֹךְ יְאֹרָיו. מִתַּמָּן שִׁרוּתָא לְתַתָּא בְּשׁוּלְטָנָא דִּילְהוֹן. אֲבָל חָכְמְתָא דִּילְהוֹן, לְתַתָּא מִכֻּלְהוּ דַּרְגִּין אִיהוּ.

תָּא חֲזֵי, חָכְמְתָא דִּילְהוֹן בְּדַרְגִּין תַּתָּאִין, לְאַכְפְּיָין לוֹן לְאִלֵּין דַּרְגִּין בְּדַרְגִּין עִלָּאִין, רֵישֵׁי שׁוּלְטָנוּתְהוֹן וְעִקָּרָא דִּילְהוֹן, לְתַתָּא מֵהַהוּא תַּנִּינָא, וּמִשְׁתַּלְשְׁלָן בְּתַנִּינָא, דְּהָא מִתַּמָּן נָטִיל חֵילָא דַּרְגָּא עִלָּאָה דִּילְהוֹן. מַשְׁמַע דִּכְתִיב (שְׁמוֹת יא, ה): אֲשֶׁר אַחַר הָרֵחָיִם.

רִבִּי חִיָּיא, הַוָּה יָתִיב יוֹמָא חַדָּא, אַבָּבָא דְּתַרְעָא דְּאוּשָׁא. חָמָא לֵיהּ לְרִבִּי אֶלְעָזָר חַד קַטְפִּירָא טָאסָא גַּבֵּיהּ, אָמַר לֵיהּ לְרִבִּי אֶלְעָזָר, מַשְׁמַע, דְּאַפִּילּוּ בְּאוֹרְחָךְ כֹּלָּא תְּאִיבִין לְמֵהַךְ אֲבַתְרָךְ. אַהְדָּר רֵישָׁא וְחָמָא לֵיהּ. אָמַר, וַדַּאי שְׁלִיחוּתָא אִית גַּבֵּיהּ. דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכֹלָּא עָבִיד שְׁלִיחוּתֵיהּ, וְכַמָּה שְׁלִיחִין אִית לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּלָא תֵּימָא מִלִּין דְּאִית בְּהוּ רוּחָא בִּלְחוֹדַיְיהוּ, אֶלָּא אֲפִילּוּ אִנּוּן מִלִּין דְּלֵית בְּהוּ רוּחָא.

פָּתַח וְאָמַר (חֲבַקּוּק ב, יא): כִּי אֶבֶן מִקִּיר תִּזְעָק וְכָפִיס מֵעֵץ יַעֲנֶנָּה. כַּמָּה אִית לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְאִזְדַּהֲרָא מֵחוֹבוֹי, דְּלָא יֵיחֵטָא קָמֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאִי תֵּימָא מַאן יַסְהִיד בֵּיהּ. הָא אַבְנֵי בֵּיתֵיהּ וְאָעֵי בֵּיתֵיהּ יַסְהִידוּ בֵּיהּ. וּלְזִמְנִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבִיד בְּהוּ שְׁלִיחוּתָא. תָּא חֲזֵי חוּטְרָא דְּאַהֲרֹן, דְּאִיהוּ אָעָא יְבֵישָׁא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שֵׁירוּתָא דְּנִסִּין עָבֵד בֵּיהּ, וּתְרֵי שְׁלִיחוּתֵי בֵּיהּ אִתְעֲבִידוּ. חַד דְּאִיהוּ אָעָא יְבֵישָׁא וּבָלַע לְאִנּוּן תַּנִּינַיָּא דִּילְהוֹן. וְחַד דְּהָא לְשַׁעֲתָא אִתְהַדַּר בְּרוּחָא וְאִתְעֲבִיד בְּרִיָּה.

אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר, תִּפַּח

[שְׁמוֹת כח:]

(יוֹם שִׁשִּׁי; שְׁמוֹת פז-פח)

רוּחֵיהוֹן, דְּאִנּוּן דְּאַמְרִין, דְּלָא זַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַחֲיָיא מֵתַיָּיא, וְהֵיךְ יִתְעֲבִיד מִנַּיְיהוּ בְּרִיָּה חַדְתָּא. יֵיתוֹן וְיֶחֱמוֹן אִנּוּן טִפְּשָׁאִין חַיָּיבַיָּא, רְחִיקִין מֵאוֹרַיְיתָא, רְחִיקִין מִנַּיְיהּ, בִּידֵיהּ דְּאַהֲרֹן הֲוָה חוּטְרָא, אָעָא יְבִישָׁא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְפוּם שַׁעֲתָא אַהְדַּר לֵיהּ בְּרִיָּה, מְשַׁנְיָא בְּרוּחָא וְגוּפָא. אִנּוּן גּוּפִין, דַּהֲווֹ בְּהוּ רוּחִין וְנִשְׁמָתִין קַדִּישִׁין, וְנָטְרוּ פִּקּוּדֵי אוֹרַיְיתָא, וְאִשְׁתַּדָּלוּ בְּאוֹרַיְיתָא יְמָמָא וְלֵילֵי, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא טָמִיר לוֹן בְּעַפְרָא. לְבָתַר, בְּזִמְנָא דְּיִחֲדֵי עָלְמָא, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה דְּיַעֲבַד לְהוּ בְּרִיָּה חַדְתָּא.

אָמַר רִבִּי חִיָּיא, וְלֹא עוֹד, אֶלָּא דְּהַהוּא גּוּפָא דַּהֲוָה, יָקוּם. מַשְׁמַע דִּכְתִיב (יְשַׁעְיָה כו, יט): יִחְיוּ מֵתֶיךָ, וְלָא כְּתִיב יִבְרָא, מַשְׁמַע דִּבְרַיְיהוּ אִנּוּן אֲבָל יִחְיוּ. דְּהָא גַּרְמָא חַד, יִשְׁתְּאַר מִן גּוּפָא תְּחוֹת אַרְעָא, וְהַהוּא לָא אִתְרַקַּב וְלָא אִתְבְּלֵי בְּעַפְרָא לְעָלְמִין, וּבְהַהוּא זִמְנָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְרַכֵּךְ לֵיהּ, וְיַעְבִּיד לֵיהּ כַּחֲמִירָא בְּעִיסָּה, וְיִסְתְּלַק וְיִתְפַּשַּׁט לְאַרְבַּע זָוְיָין, וּמִנֵּיהּ יִשְׁתַּכְלַל גּוּפָא וְכָל שַׁייְפּוֹי. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יָהִיב בֵּיהּ רוּחָא לְבָתַר. אָמַר לֵיהּ רִבִּי אֶלְעָזָר הָכִי הוּא. וְתָא חֲזֵי, הַהוּא גַּרְמָא בְּמָה אִתְרְכַךְ. בַּטָּל. דִּכְתִיב (שָׁם): כִּי טַל אוֹרוֹת טַלֶּךָ וְגוֹ׳.

וַיֹּאמֶר ה׳ אֶל מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל אַהֲרֹן קַח מַטֶּךָ וּנְטֵה יָדְךָ עַל מֵימֵי מִצְרַיִם עַל נַהֲרֹתָם עַל יְאֹרֵיהֶם וְעַל אַגְמֵיהֶם וְעַל כָּל מִקְוֵה מֵימֵיהֶם וְיִהְיוּ דָם וְגוֹ׳. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה, הַאי קְרָא אִית לְאִסְתַּכְּלָא בֵּיהּ, וְהֵיךְ יָכִיל לְמֵהַךְ לְכָל הָנֵי אַתְרֵי. וְתוּ, דְּהָא כְּתִיב וַיִּמָּלֵא שִׁבְעַת יָמִים אַחֲרֵי הַכּוֹת ה׳ אֶת הַיְאֹר. אֶת הַיְאוֹר כְּתִיב, וְאַתְּ אָמַרְתְּ עַל מֵימֵי מִצְרַיִם עַל נַהֲרֹתָם עַל יְאֹרֵיהֶם וְעַל אַגְמֵיהֶם.

אֶלָּא, מֵימֵי מִצְרַיִם נִילוּס הֲוָה. וּמִתַּמָּן אִתְמַלְיָין כָּל אִנּוּן שְׁאַר אַגַּמִּין וְיאוֹרִין וּמַבּוּעִין וְכָל מֵימִין דִּילְהוֹן. וְעַל דָּא, אַהֲרֹן לֹא נָטָה לְמַחֲאָה אֶלָּא לְנִילוּס בִּלְחוֹדוֹי. וְתָא חֲזֵי דְּהָכִי הוּא, דִּכְתִיב וְלֹא

יָכְלוּ מְצָרַיִם לִשְׁתּוֹת מַיִם מִן הַיְאוֹר.

אָמַר רִבִּי אַבָּא, תָּא חֲזֵי, מַיִין תַּתָּאִין מִתְפָּרְשָׁאן לְכַמָּה סִטְרִין, וּמַיִין עִלָּאִין מִתְכַּנְּשֵׁי בְּבֵי כְּנִישׁוּ מַיָּא, דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית א, ט): וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מָקוֹם אֶחָד. וּכְתִיב (שָׁם, י): וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים. הַאי קְרָא אוּקְמוּהָ. וְתָא חֲזֵי, הַהוּא רְקִיעָא דְּאִית בֵּיהּ שִׁמְשָׁא וְסִיהֲרָא כּוֹכָבַיָּיא וּמַזָּלֵי, דָּא אִיהוּ בֵּי כְּנִישׁוּת מַיָּא רַבָּא, דְּהוּא נָטִיל כָּל מַיִין, וְאַשְׁקֵי לְאַרְעָא, דְּהִיא עָלְמָא תַּתָּאָה, כֵּיוָן, דְּנָטַל מַיָּא בָּדַר לוֹן, וּפָלִיג לוֹן לְכָל עִיבָּר, וּמִתַּמָּן אִתְשַׁקְיָין כֻּלָּא.

וּבְזִמְנָא דְּדִינָא שַׁרְיָא, עָלְמָא תַּתָּאָה לָא יַנְקָא מִן הַהוּא רְקִיעָא, וְיַנְקָא מִסְּטַר שְׂמָאלָא, וּכְדֵין אִקְרֵי (יְשַׁעְיָה ל"ד, ו): חֶרֶב לַה' מָלְאָה דָם. וַוי לְאִנּוּן דְּיַנְקִין כְּדֵין מִינָּהּ, וְאִתְשַׁקְיָין מִינָּהּ, דִּבְהַהוּא זִמְנָא יַמָּא יַנְקָא מִתְּרִין סִטְרִין, הַוָּה אִתְפְּלַג לִתְרִין חוּלָקִין, חַוָּור וְסוּמָק. וּכְדֵין שָׁדֵי לִיאוֹרָא חוּלָקָא דְּמִצְרַיִם, וְאַלְקֵי לְעֵילָּא וְאַלְקֵי לְתַתָּא. וְעַל דָּא שָׁתָאן יִשְׂרָאֵל מַיָּא. וּמִצְרָאֵי דָּמָא.

אִי תֵּימָא בְּגִין גִּיעוּלָא הַוָּה וְלָא יַתִּיר. תָּא חֲזֵי, שָׁתָאן דָּמָא וְעָאל לְמֵעַיְיהוּ, וְאִסְתַּלָּק וּבָקַע, עַד דַּהֲווֹ מְזַבְּנִין לוֹן יִשְׂרָאֵל מַיָּא בְּמָמוֹנָא, וּכְדֵין שָׁתָאן מַיָּא בְּגִינֵי כָּךְ שֵׁירוּתָא לְאַלְקָאָה לוֹן הַוָּה דָּמָא.

רִבִּי יִצְחָק פָּתַח הַאי קְרָא (תְּהִלִּים קמ"ה, א): אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד. תָּא חֲזֵי, דָּוִד לָקֵבִיל דַּרְגָּא דִּילֵיהּ קָאָמַר, דִּכְתִיב אֱלֹהַי דִּידִי. בְּגִין דְּבָעָא לְסַלָּקָא שְׁבָחֵיהּ, וּלְאַעֲלָא לֵיהּ לִנְהוֹרָא עִלָּאָה, לְאִתְעָרְבָא דָּא בְּדָא, לְמֶהֱוֵי כֻּלָּא חַד. בְּגִינֵי כָּךְ, אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וְגוֹ'.

דְּתָנֵינָן, כָּל יוֹמוֹי דְּדָוִד, אִשְׁתַּדַּל לְאַתְקָנָא כּוּרְסְיָה, וּלְאַנְהָרָא אַנְפָּהָא, בְּגִין דְּיָגִין עָלֵיהּ וְאִיתְנְהִיר תָּדִיר נְהוֹרָא תַּתָּאָה

[שְׁמוֹת כט.]

(שַׁבַּת־קֹדֶשׁ; שְׁמוֹת פט־צ)

בִּנְהוֹרָא עִלָּאָה, לְמֶהֱוֵי כֻּלָּא חַד. וְכַד אָתָא שְׁלֹמֹה, אַשְׁכַּח עָלְמָא שְׁלִים, וְסִיהֲרָא דְּאִתְמַלְיָא, וְלָא אִצְטְרִיךְ לְאַטְרְחָא עָלָּה לְאַנְהָרָא.

תָּא חֲזֵי, בְּשַׁעֲתָא דְּבָעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֵיסַב נוּקְמִין מֵעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה, אִתְּעַר שְׁמָאלָא, וְאִתְמַלְיָא סִיהֲרָא מֵהַהוּא סִטְרָא דָּמָא. וּכְדֵין, נַבְעִין מַבּוּעִין וּנְחָלִין דִּלְתַתָּא, כָּל אִינּוּן דִּלְסִטַר שְׁמָאלָא דָּמָא. וְעַל דָּא, דִּינָא דִּילְהוֹן דָּמָא.

תָּא חֲזֵי, כַּד הַאי דָּמָא אִתְּעַר עַל עַמָּא, הַהוּא דָּמָא דְּקָטוֹלִין אִיהוּ דְּיִתְּעַר עֲלַיְיהוּ עַמָּא אַחֲרָא וְקָטִיל לוֹן. אֲבָל בְּמִצְרַיִם, לָא בָּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַיְיתָאָה עֲלַיְיהוּ עַמָּא אַחֲרָא לְאַתְּעָרָא עֲלַיְיהוּ דָּמָא בְּגִין דְּיִשְׂרָאֵל הֲווּ בֵּינַיְיהוּ, וְלָא יִצְטַעֲרוּן בְּגִין דְּדַיְירִין בְּאַרְעָא דִּילְהוֹן, אֲבָל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מָחָא לוֹן בְּדָמָא, בְּנַהֲרִין דִּלְהוֹן, דְּלָא הֲווּ יַכְלִין לְמִשְׁתֵּי.

וּבְגִין דְּשׁוּלְטָנוּתָא דִּלְהוֹן, שַׁלְטָא בְּהַהוּא נַהֲרָא, פְּקִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְשׁוּלְטָנוּתָא דִּלְהוֹן בְּקַדְמִיתָא, בְּגִין דְּיַלְקֵי דַּחֲלָא דִּלְהוֹן בְּקַדְמִיתָא, בְּגִין דְּנִילוּס חַד דַּחֲלָא דִּלְהוֹן הֲוָה, וְכֵן שְׁאַר דַּחֲלִין דִּלְהוֹן נַבְעִין דָּמָא. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב, וְהָיָה דָם בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם וּבָעֵצִים וּבָאֲבָנִים.

רִבִּי חִיָּיא קָם לֵילְיָא חַד לְמִלְעֵי בְּאוֹרַיְיתָא, וַהֲוָה עִמֵּיהּ רִבִּי יוֹסֵי זוּטָא, דְּהֲוָה רַבְיָא. פָּתַח רִבִּי חִיָּיא וְאָמַר (קֹהֶלֶת ט, ז): לֵךְ אֱכֹל בְּשִׂמְחָה לַחְמֶךָ וּשְׁתֵה בְלֵב טוֹב יֵינֶךָ כִּי כְבָר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת מַעֲשֶׂיךָ. מַאי קָא חָמָא שְׁלֹמֹה דְּאָמַר הַאי קְרָא.

אֶלָּא שְׁלֹמֹה כָּל מִלּוֹי בְּחָכְמָה הֲווֹ, וְהַאי דְּאָמַר לֵךְ אֱכוֹל בְּשִׂמְחָה לַחְמֶךָ, בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נָשׁ אָזִיל בְּאוֹרְחוֹי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְקָרֵב לֵיהּ לְגַבֵּיהּ, וְיָהִיב לֵיהּ שַׁלְוָה וְנַיְיחָא, כְּדֵין נַהֲמָא וְחַמְרָא דְּאָכִיל וְשָׁתֵי, בְּחֶדְוָה דִּלְבָּא, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְרְעֵי בְּעוֹבָדּוֹי.

אֲמַר לֵיהּ הַהוּא רַבְיָא, אִי הָכִי, הָא אָמַרְתְּ דְּכָל מִלּוֹי דִּשְׁלֹמֹה בְּחָכְמָתָא הֲווֹ, אֵן הוּא חָכְמְתָא הָכָא. אֲמַר לֵיהּ בְּרִי תִּבַּשֵּׁל בְּשׁוּלָךְ, וְתֶחֱמֵי

הַאי קְרָא. אֲמַר לֵיהּ עַד לָא בָּשִׁילְנָא יָדַעְנָא. אֲמַר לֵיהּ מְנָא לָן.

אֲמַר לֵיהּ קָלָא חַד שְׁמַעְנָא מֵאַבָּא, דַּהֲוָה אָמַר בְּהַאי קְרָא, דִּשְׁלֹמֹה קָא אַזְהַר לֵיהּ לְבַר נָשׁ, לְאַעְטָרָא לָהּ לְכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּשִׂמְחָה, דְּאִיהוּ סִטְרָא דִּימִינָא, וְאִיהוּ נָהֲמָא, דְּיִתְעַטָּר בְּחֶדְוָה. וּלְבָתַר, יִתְעַטָּר בְּחַמְרָא, דְּאִיהוּ שְׂמָאלָא, בְּגִין דְּתִשְׁתְּכַח בְּמְהֵימָנוּתָא דִּכְלָא, חֶדְוָותָא שְׁלֵימָתָא, בִּימִינָא וּשְׂמָאלָא, וְכַד תֶּהֱוֵי בֵּין תַּרְוַוְיִיהוּ כְּדֵין כָּל בִּרְכָאן שָׁרָאן בְּעָלְמָא. וְכָל דָּא, כַּד אִתְרְעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעוֹבָדֵיהוֹן דִּבְנֵי נָשָׁא, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב, כִּי כְבָר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת מַעֲשֶׂיךָ. אָתָא רִבִּי חִיָּיא וּנְשָׁקֵיהּ, אָמַר, חַיֶּיךָ בְּרִי הַאי מִלָּה שָׁבַקְנָא בְּגִינָךְ, וְהַשְׁתָּא יָדַעְנָא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בָּעֵי לְאַעְטָרָא לָךְ בְּאוֹרַיְיתָא.

תּוּ פָּתַח רִבִּי חִיָּיא וְאָמַר, אֶמֹר אֶל אַהֲרֹן קַח מַטֶּךָ וּנְטֵה יָדְךָ עַל מֵימֵי מִצְרַיִם. מַאי טַעְמָא אַהֲרֹן וְלֹא מֹשֶׁה. אֶלָּא, אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אַהֲרֹן מַיִין קַיְימִין בְּדוּכְתֵּיהּ, וּשְׂמָאלָא בָּעֵי לְנַגְדָּא מַיִין מִתַּמָּן, אַהֲרֹן דְּאָתֵי מֵהַהוּא סִטְרָא יִתְעַר לֵיהּ, וְכַד שְׂמָאלָא נָקִיט לוֹן, אִנּוּן יִתְהַדְּרוּן דָּמָא.

תָּא חֲזֵי תַּתָּאָה דְּכָל דַּרְגִּין מָחָא בְּקַדְמִיתָא. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן מִתַּתָּאָה שָׁרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְיַדָּא דִּילֵיהּ, מָחָא בְּכָל אֲצְבְּעָא וְאֲצְבְּעָא. וְכַד מָטָא לְדַרְגָּא עִלָּאָה דְּכָל דַּרְגִּין, עָבֵד אִיהוּ דִּילֵיהּ, וְעָבַר בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם, וְקָטַל כֹּלָּא. וּבְגִינֵי כָּךְ קָטַל כָּל בּוּכְרִין בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם, בְּגִין דְּאִיהוּ דַּרְגָּא עִלָּאָה וּבוּכְרָא דִּכְלָא.

וְתָא חֲזֵי, פִּרְעֹה הֲוָה שׁוּלְטָנֵיהּ בְּמַיָּא, דִּכְתִיב (יְחֶזְקֵאל כט, ג): הַתַּנִּים הַגָּדוֹל הָרֹבֵץ בְּתוֹךְ יְאֹרָיו, בְּגִין כָּךְ אִתְהַפַּךְ נַהֲרֵיהּ בְּדָמָא בְּקַדְמִיתָא. לְבָתַר צְפַרְדְּעִים דִּמְשַׁמְּטֵי לוֹן בְּקָלִין טְסִירִין מְקַרְקְרִין בְּגוֹ מֵעַיְיהוּ, וְנַפְקֵי מִגּוֹ יְאוֹרָא, וְסַלְקֵי בְּיַבֶּשְׁתָּא וְרָאמִין קָלִין בְּכָל סִטְרִין, עַד דְּאִנּוּן נַפְלִין כְּמֵתִין בְּגוֹ בֵּיתָא.

וְרָזָא דְּמִלָּה, כָּל אִנּוּן עֻשָּׁר אָתִין דְּעָבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כֻּלְּהוּ הֲווֹ מִגּוֹ יָדָא תַּקִּיפָא, וְהַהוּא יָדָא אִתְתַּקַּף עַל אִנּוּן דַּרְגִּין

הודפס
לעילוי נשמת
עומר רחמים בן
סלימה ומנחם ז"ל
נלב"ע
כ"ה שבט תשפ"ו
ת.נ.צ.ב.ה.

הודפס

לעילוי נשמת:

נחמיה בן שלמה ז"ל

נפ' י"ב אדר

ורפאל רחמים בן מנחם ז"ל

ת.נ.צ.ב.ה

זכות הדפסת בי"ת
ומשניות זהר
יכול להיות שלך או
לעילוי נשמת קרוב
משפחתך!
אלפי דפי גמרא
אלפי פרקי משנה
ותוספתא
נ"ך ודפי זהר לזכותך!

זכות שבועית: 180 ₪

זכות חודשית: 520 ₪

להקדשות: 058-3273775

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב
עיר שומרי הלשון עיר השמחה

פסח

יא	יום **ראשון**	עלות השחר (72 דק') ... 5:18 נץ החמה ..... 6:30 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:51 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:37	סו"ז תפילה ..... 10:39 חצות היום ..... 12:43 שקיעה ..... 6:55 צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:08	**29** **ליומוד יומי:** **בבלי:** מנחות עז **ירושלמי:** קידושין יד **תוספתא:** שבת יד **נ"ך:** עזרא ז **משניות:** ביצה א **זהר:** שמות א עמ' עז-עח
יב	יום **שני**	עלות השחר (72 דק') ... 5:17 נץ החמה ..... 6:29 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:50 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:36	סו"ז תפילה ..... 10:38 חצות היום ..... 12:42 שקיעה ..... 6:56 צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:09	**30** **ליומוד יומי:** **בבלי:** מנחות עח **ירושלמי:** קידושין טו **תוספתא:** שבת טו **נ"ך:** עזרא ח **משניות:** ביצה ב **זהר:** שמות א עמ' עט-פ
יג	יום **שלישי**	**בלילה בדיקת חמץ** עלות השחר (72 דק') ... 5:16 נץ החמה ..... 6:28 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:49 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:35	סו"ז תפילה ..... 10:37 חצות היום ..... 12:42 שקיעה ..... 6:56 צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:09	**31** **ליומוד יומי:** **בבלי:** מנחות עט **ירושלמי:** קידושין טז **תוספתא:** שבת טז **נ"ך:** עזרא ט **משניות:** ביצה ג **זהר:** שמות א עמ' פא-פב
יד	יום **רביעי** הדלקת נרות (40 דק'): 6:17 (20 דק'): 6:37	**ערב פסח, תענית בכורות** סו"ז אכילת חמץ . . 10:06 עלות השחר (72 דק') ... 5:14 נץ החמה ..... 6:26 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:48 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:34	סו"ז ביעור חמץ .. 11:24 סו"ז תפילה ..... 10:37 חצות היום ..... 12:42 שקיעה ..... 6:57 צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:10	**1** **ליומוד יומי:** **בבלי:** מנחות פ **ירושלמי:** קידושין יז **תוספתא:** שבת יז **נ"ך:** עזרא י **משניות:** ביצה ד **זהר:** שמות א עמ' פג-פד
טו	יום **חמישי** מוצ"ח לשיטת ר"ת: 8:11	**א' דפסח** עלות השחר (72 דק') ... 5:13 נץ החמה ..... 6:25 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:47 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:33	סו"ז תפילה ..... 10:36 חצות היום ..... 12:42 שקיעה ..... 6:58 צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:11	**2** **ליומוד יומי:** **בבלי:** מנחות פא **ירושלמי:** קידושין יח **תוספתא:** שבת יח **נ"ך:** נחמיה א **משניות:** ביצה ה **זהר:** שמות א עמ' פה-פו
טז	יום **שישי** הדלקת נרות (40 דק'): 6:18 (20 דק'): 6:38	**א' דחוה"מ פסח, א' לעומר** עלות השחר (72 דק') ... 5:12 נץ החמה ..... 6:24 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:46 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:33	סו"ז תפילה ..... 10:35 חצות היום ..... 12:41 שקיעה ..... 6:58 צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:11	**3** **ליומוד יומי:** **בבלי:** מנחות פב **ירושלמי:** קידושין יט **תוספתא:** עירובין א **נ"ך:** נחמיה ב **משניות:** ראש השנה א **זהר:** שמות א עמ' פז-פח
יז	**שב"ק** מוצש"ק לשיטת ר"ת: 8:12	**שבת חול המועד פסח, ב' לעומר** עלות השחר (72 דק') ... 5:10 נץ החמה ..... 6:22 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:45 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:32	סו"ז תפילה ..... 10:35 חצות היום ..... 12:41 שקיעה ..... 6:59 צה"כ לשיטת ר"ת ... 8:12	**4** **ליומוד יומי:** **בבלי:** מנחות פג **ירושלמי:** קידושין כ **תוספתא:** עירובין ב **נ"ך:** נחמיה ג **משניות:** ראש השנה ב **זהר:** שמות א עמ' פט-צ

מַה זֶּה ׳חָמֵץ׳ ? עַצְבוּת, מָרָה שְׁחוֹרָה, חוּמְרוֹת יְתֵרוֹת, גַּאֲוָה וְיֵשׁוּת. מָה הַהֶפֶךְ מִזֶּה ? מַצָּה ! מַהִי ׳מַצָּה׳ ? אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה ! כְּמוֹ שֶׁאוֹפִים מַצָּה - לֶחֶם וּמַיִם בִּלְבַד, פְּשׁוּט בְּתַכְלִית הַפְּשִׁיטוּת, כָּךְ צְרִיכָה לִהְיוֹת הָאֱמוּנָה אֵצֶל הָאָדָם - פְּשִׁטוּת ! לִזְרֹק אֶת כָּל הַחָכְמוֹת ! (משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)